

ARSSKRIFT
FOR
ROSKILDENSER-SAMFUNDET

NR. 52. • OKTOBER • 1970

roars kilde

ROARS KILDE

ÅRSSKRIFT FOR ROSKILDENSER-SAMFUNDET

Nr. 52 – OKTOBER – 1970

Indvielse af den nye skole

Det er 12 år siden, man begyndte at tale om en ny skolebygning til afløsning for den gamle, som var ved at sprænge sine rammer. Der er blevet lappet på den i tidens løb og udvidet til nabohusene i Bondetinget, men alle kunne se, at det ikke ville være tilfredsstillende i længden.

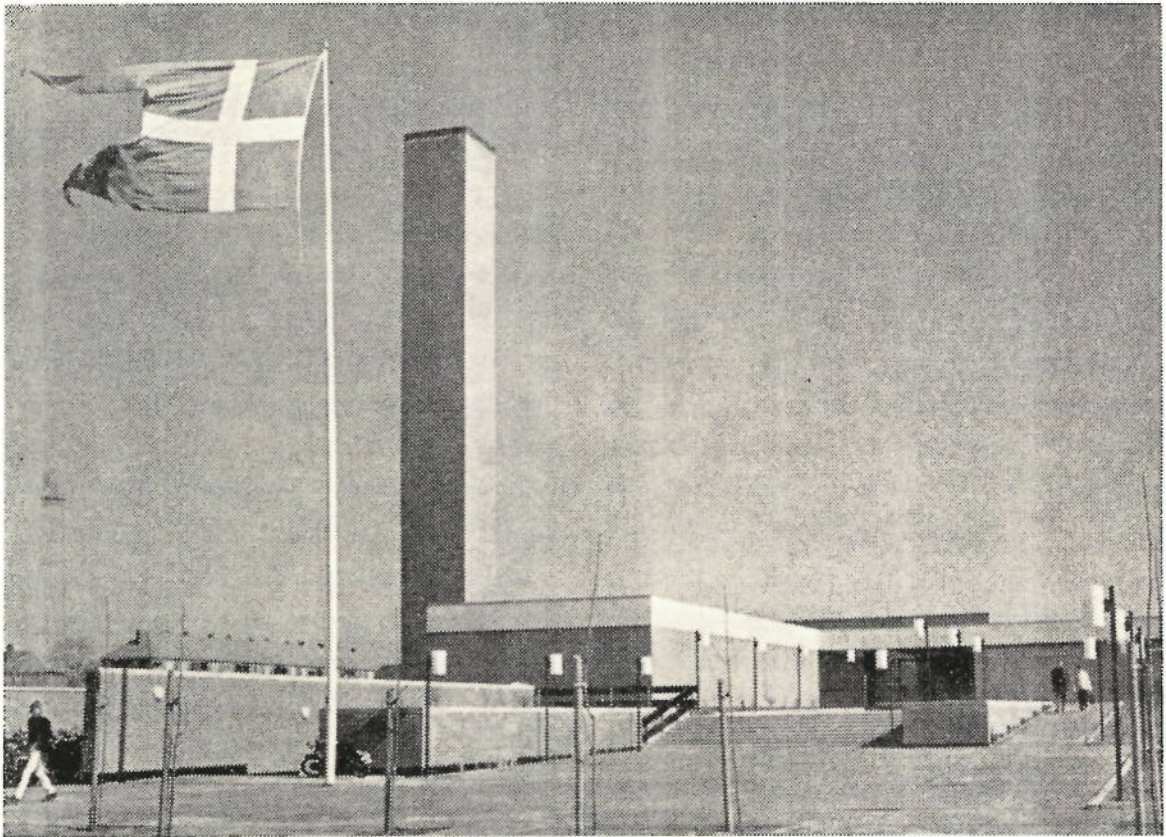
Omsider kom så den nye bygning på Holbækvej, som blev taget i brug allerede ved påsketid 1969, og den 17. september fandt den officielle indvielse sted.

Skolens 600 elever, lærere og 200 særligt indbudte fyldte den store festsal. Blandt de indbudte var formanden for byggeud-

valget, kontorchef *E. K. Jensen* og undervisningsdirektør *Sigurd Højlund*.

Efter rektor *Tolderlund-Hansens* velkomst spillede skolens strygeorkester Telemanns ouverture i C-Dur under ledelse af lektor *Håbr*.

Kontorchef *E. K. Jensen* omtalte byggearbejdet, som var gennemført på 16 måneder og holdt inden for budgettets rammer. Han takkede de mennesker, der havde stået bag det store skridt, det havde været, at flytte skolen fra et bymiljø ud til friere omgivelser. Han takkede endvidere Roskilde by og amt for deres vel-

Roskilde Katedralskole, hovedindgangen.

Roskildes borgerskab gik til regimentsmusik på torvet søndag formiddag. Bagefter fik regimentsmusikerne hver en cigar hos Ferd. Bang i hans tobaksforretning på hjørnet af torvet og Algade.

lende interesse – for ikke at sige foragt – for dumhed og dovenskab, og det er derfor mest hans dygtige elever, som mindes ham med sympati. Blandt de andre lærere var lektor Schoustrup et kapitel for sig. Schoustrup må tilgive mig i sin grav, når jeg betegner ham som et skoleeksempel på en dårlig og uretfærdig pædagog. Han yndede i sine fransktimer at føre os en tur gennem Paris, hvor vi naturligvis endte på en særlig tiltalende restaurant. Han gennemgik menuen, så både han og vi fik vand i mundvigene. Og hvad skal vi så have til kaffen, spurgte han, og i sit hjertes uskyldighed svarede en kammerat, der hver dag kom rejsende fra Bjæverskov: Wienerbrød! Resten af sin skoletid opnåede han uanset sine præstationers større eller mindre lodighed ikke mere end tg i fransk hos Schoustrup. Men Schoustrup var fremragende på andre områder. Der kræves genialitet til som 60-årig at tage sin afsked på grund af svagelighed og derefter nyde sit otium i 40 år! Schoustrup døde som bekendt som hundredårig. Han var en strålende selskabsmand. Han stiftede musikforenin-

gen i Roskilde, som i mange år var samlingsstedet både for musikinteresserede og for snobber. Fremragende var han også som instruktør, når vi spillede skolekomedie. Da det blev vor tur, spillede vi 2. akt af „Genboerne“, og det var utroligt, hvad han kunne få ud af det. I reglen vistest skolekomediën kun til generalprøven og før skoleballet, men der gik et sådant ry af skolekomediën det år, at den blev gentaget på Trægården til fordel for Wienerbørnene.

Med rektor Bertelsen kom den nye tid til Roskilde Katedralskole. Han var en smuk og elegant mand, der ganske betog de kvindelige gymnasiaster. I de få år – kun 6 – han var rektor i Roskilde, blev den gamle skole forvandlet til en moderne skole. Rektor Bertelsen formåede, uden at der opstod bitterhed hos de gamle lærere, og uden at kontinuiteten med skolens gamle traditioner gik tabt, at bringe skolen i takt med den nye tid, der dukkede frem efter den store krig. Mere moderne lærere kom til, blandt dem Gemzøe og Krabbe. Men også elevbestanden blev anderledes. Før krigen havde sønner af byens borgerstand sam-

men med sønner fra de store gårde, indlogeret hos skolens lærere og i enkelte „Skolepensioner“, sat deres præg på skolen. Harald Bergstedt, som har gået i Roskilde Katedralskole, udtrykker i nogle erindringer om skoletiden sin retfærdige socialistiske despekt for de fine adelige elever. Tilgangen af daglig tilrejsende elever blev stærkt udvidet. Det var ikke længere Roskilde, der prægede elevbestanden. Roskilde var også blevet større. Få år før krigen kendte alle i byen hinanden. Få år efter krigen kendte forholdsvis få hinanden. I tiden før krigen var Roskilde Katedralskole en institution. Efter krigen var det en af byens skoler. Men både før og efter krigen var det en god skole. Det er den forhåbentlig stadig, selv om den nu er flyttet bort fra domkirkepladsen.

Men lad os ikke blive sentimentale, fordi skolen er flyttet. Huset ligger der oven i købet endnu. Flytningen ville vel nok have smertet stifterne af Roskildenser-Samfundet, toldforvalter Frans Bang, kammerherre Oxholm, rektor Jakob Krarup og herredsfuldmægtig Knud Johannsen, som var meget by- og skolepatriotisk. Lensgreve Ahlefeldt-Laurvig blev den første formand, men skolens nuværende elever havde næppe gouteret hans til skolens og byens pris forfattede sange, for hvilke han gjorde rigelig afbiigt ved at invitere samtlige medlemmer til den årlige stiftelsesfest, hvor de så til gengæld måtte synge sangene.

Uden at blive sentimental kan man godt med fornøjelse genkalde sig skoletiden, som tilbragtes i klasseværelserne i den gamle skolebygning på domkirkepladsen. Der var kun elleve almindelige klasseværelser, fem til mellemkoleklasserne, tre til de tre nysproglige gymnasieklasser og tre til de tre matematiske gymnasieklasser. Seks af klasseværelserne var store, lyse rum, som vendte ud mod skolegården. Om vinteren opvarmedes de alle af store brændeovne. De faste metal-kakkelovnsskærme kunne før timen indstilles således, at de, når de blev tilstrækkeligt opvarmede, med et kolossalt drøn bulede ud til den anden side. Mellem hovedbygningen mod domkirkepladsen og bygningen med gymnastiksalen og pedelboligen lå den „nye“ treetages bygning, som i stueetagen indeholdt et klasseværelse, nr. 13, bag ved lå fysikklassen, på første sal geografi- og naturhistorieværelserne, hvor overlærer C. C. Chri-

stensen og frøken Schiøtz residerede, og på anden sal lovsangssalen.

Nr. 13 var lørdag aften overladt til 2. og 3. g. som klublokale for klubben „Hroar“. Her blev det håndskrevne blad „Pallas“ oplæst, og medlemmerne indledte efter tur drabelige diskussioner. Det var en uskreven lov, at hverken rektor eller lærere kom i „Hroar“ uden indbydelse, og en sådan fik de sjældent.

Klubsæsonen sluttede i februar med et sold på lovsangssalen, hvor man fortærede en af pedelens frue stegt flæskesteg og lagkager fra konditor Schmidt og som drikkeelse rødvin, madeira og en tvivlsom punch.

Når man kom op i latinskolen, havde man de første år en kolossal respekt for dem i 2. og 3. g. Man burde også have haft det for 1. g., for fra 1. g. sagde lærerne De til eleverne. Da Krabbe kom til skolen, sagde han du, men kun kort tid, for i skolebladet „Peblingen“ besvarede redaktionen et spørgsmål om, hvornår man brugte De, og hvornår man sagde du, med, at det var noget meget vanskeligt, som selv mange voksne havde svært ved at klare. Man havde også respekt for lærerne, mindst måske for en enkelt, som med de bedste hensigter forsøgte sig med en kammeratlig og spejderagtig tone.

Årgang 1920 i Roskilde var ikke stor, kun 6 nysproglige og 9 matematiske studenter. Kun een af dem – Morten Bredsdorff – er blevet kendt uden for en snævrere kreds. En anden ville være blevet kendt, hvis han ikke var død så ung, præstesønnen Thomas Møllerup, der døde som præst i København. En strålende begavelse, idealistisk og renhjertet og allerede i gymnasieårene en dygtig debattør og skribent. Der er gået 50 år. Det er i og for sig en skidt ide at fejre det. Vi har nået en alder, hvor vi efter moderne synspunkter allerede for 10 år siden var passé. Alligevel vil vel nok de fleste af os mødes til Roskildenser-Samfundets sammenkomst for jubilare og mindes de år, vi tilbragte i Roskilde Katedralskole, som gav os grundlaget for de 50 år, der er fulgt efter. Det var ikke noget helt dårligt grundlag.

Svend T. Bruun.

Gamle Hroar-protokoller

Sidste år fandt pastor Asger Varming (st. 1929) i den gamle skolebygning en kasse, der bl. a. indeholdt protokoller med referater fra „Hroars“ møder. De strækker sig helt fra 1894 og op til 1911 og giver et morsomt og interessant billede af klublivet på den tid.

Da disse møder bliver omtalt i en artikel af Svend T. Bruun her i bladet, er det meget nærliggende at bringe et af referaterne, forhåbentlig til glæde for både ældre og yngre medlemmer; ikke mindst for vor æresformand, Holger Rørdam.

Klubben »Hroars møde« Lørdag den 28. Oktober 1911

Aftenen indledes som sædvanlig med, at en 3-4 Stykker kom for sent, bl. a. Redaktøren, som ogsaa paa Grund af Sekretærens Fraværelse skulde oplæse Referat. Forpustet og rød i Hovedet besteg han Kl. 18.10 Katedret og fik fremliret Referatet, hvoraf han forresten selv havde fabrikeret Halvdelen.

Saa kom Palliden. Men den var rigtignok noget tyndbenet denne Gang. Først 3 Digte om „Kærlighed og Kildevand“ og mange andre dejlige Ting, som jeg desværre ikke er erotisk nok anlagt til at forstå. Tilsidst var der en Novelle med Titlen: „Bag Sløret“. Man mærkede tydeligt, det var sidst paa Maaneden, for de ærede Herrer Forfattere havde vel set sig nødsaget til at pine Musen i en uhyggelig Grad. Endelig var der en Undskyldning fra Hr. Journalist Laban, fordi han ikke denne Gang havde udgydt sig, men vi kommer dog vist til at bede Hr. Laban for Fremtiden igen at fabrikere noget til Pallas, da man for tydeligt sporer hans Fraværelse.

Dernæst gik man over til Valg af Skolebalskomité. Opstillede var Rørdam III,

Wied III, Ammentorp II, Meding II og undertegnede III. Valgt blev Rørdam, Wied og undertegnede. Derefter Valg af Formand og Sekretær. Til det første Embede opstilledes Knud Harboe III, Schou III, Henningsen III og Gregers Petersen II. Valgt blev Gregers Petersen. Til det andet Embede blev af Agnes Arctander III og undertegnede sidstnævnte valgt. Fem Minutters Frikvarter, hvor en af IIIs haabefulde Herrer diskede op med en vældig Kurv Valnødder og Pærer. Men ak og ve, nu gik Naturen rigtignok over Optugtelse, for som rasende Dyr styrtede en Flok af de mest blodtørstige Medlemmer sig over den stakkels Kurv, og under en Helvedes Larm saa man en og anden slippe nogenlunde uskadt ud af Vrimmen med Lommerne godt stoppede med Valnødder.

Nu begyndte Oplæsningen; den nye Formand præsiderede himmelhenrykt paa sit ophøjede Sæde travlt beskæftiget med at knække Valnødder.

Først læste Rørdam et Digt af Chr. Richardt; vi tvivler ikke om, at Digtet var godt, og at Oplæsningen ogsaa fortjener

Lærerkollegiet 1917.

Siddende fra venstre: Adjunkt Norup, overlærer Mikkelsen, rektor Bertelsen, overlærer Schoustrup, overlærer C. C. Christensen, adjunkt Petersen. – Midterste række fra venstre: Gymnastiklærer Enevoldsen, sanglærer, domorganist Camillo Carlsen, adjunkterne Ingerslev, Heuer, Willumsen, Schönau og frk. Schiøtz samt fru Morthorst. – Bageste række fra venstre: Gymnastiklærer, kaptajn Langkilde, adjunkterne Morthorst og Rathsach, religionslærer cand. theol. Fabricius samt adjunkterne Ostenfeld og Gemzøe.

Ros, men det var komplet umuligt at forstaa noget af det, der blev læst, da der hele Tiden herskede en Helvedes Larm, som den nye Formand ingenlunde forstod at dæmpe. Særlig en høj lyshaaret Herre fra II havde vist paa en eller anden særlig Maade skaffet sig en 25 Øre om Eftermiddagen, som hans daarlige Samvittighed nu bød ham hurtigst muligt at skaffe sig af med. Men trods ihærdige Anstregelser lykkedes det ham kun at faa 5 Øre i Bøde ad Gangen, indtil 25 Øren var sluppet op. Vi bør indskærpe Formanden at anvende stigende Skala for Bøder. Nu havde Rørdam vel overstaaet første

Del af sin Oplæsning, og Bifaldet bragte løs i Form af en Regn af Valnøddeskaller, Trampen, Klappen, Hujen og Knalden af „rødt“ Djævlkrudt. Nu opdagede Formanden endelig, hvor kritisk Situationen var, og ogsaa han gav sig i Forvirringen til at knalde, – men med Bøder.

Andet Afsnit af Oplæsningen var en Digtcyklus af Valdemar Rørdam, hvoraf et om Møen især var godt. Men heller ikke nu var der Ro, stadig denne djævelske Larm som af en Samling af de værste „Bøller og Bisser“, der nogensinde har lavet Spektakel paa en „Knejpe“. Jeg

har glemte at fortælle, at Roskilde kommunale Vandforsyning flere Gange søgte at skaffe Ro, men det var alt det samme som at slaa Vand paa en Gaas. Finis poloniae!

Rørdam lukker Bogen, og Klokken er kun 9 $\frac{1}{2}$. Her sidder vi i aaben Begraevelse, men ingen har Lyst til at gaa hjem. Efter et lille Frikvarter ser Rørdam sig endnu i Besiddelse af saa meget Vejr, at han staar op og foredrager et Par Sange, som nok interesserede Medlemmerne be-

tydelig mere end Oplæsningen. Efter ham blev den af Eder sprudlende „Ringsted Helt“ opfordret til at give et af sine „fine“ Numre til bedste. Vi bør tilraade Hr. Poulsen et lille Kursus hos vor tynde og forsultne Sanglærer Onkel Viggo, for han diskede op med sin „varme Mad“ i alle Tonearter, baade Dur'er og Moll'er. Efter Afsyngelse af „Negernes Morgensang“ skiltes man.

Holger Harboe,
Sekretær for „Hroar“.

Akademikerkonflikten

Redaktøren af „Roars Kilde“ har bedt mig om nogle betragtninger over akademikerkonflikten set fra et lærersynspunkt, og jeg efterkommer gerne en sådan opfordring, idet jeg dog forudskikker den bemærkning, at de følgende betragtninger ikke repræsenterer nogen gruppes holdning. De er udelukkende et enkelt temperaments tolkning af konflikten og de oplevelser, der fulgte i dens kølvand.

Det er næppe stedet her til en nærmere gennemgang af baggrunden for konflikten og dens forløb. Enhver, der interesserer sig for gymnasieskolen, vil være nogenlunde orienteret fra pressen, men et par ting kunne dog efter min mening godt trænge til en understregning.

For det første blev der talt en del om ansvaret for den situation, skolen løb ind i den 17. september, ja, de konfliktende kolleger blev undertiden betragtet som ansvarløse personer, i kampens hede endda omtalt som hensynsløse skadevoldere. I denne forbindelse skal det endnu engang nævnes, at ansvaret for konflikten og den skade, den forvoldte på vor skole, ikke var de overenskomstansattes alene. De tjenestemandsansatte kolleger havde deres del af skylden: gennem deres bidrag til konfliktfonden og gennem deres tilslutning – generalforsamling efter generalforsamling – til bestyrelsen i gymnasielærernes forening pådrog de sig deres del af ansvaret, *et ansvar, som de da også klart erkendte efter konfliktens ophør.*

For det andet kan der vel være grund til at understrege, at konflikten syntes at være *den eneste logiske konsekvens* af en række forhold, som den overenskomstansatte tidligere var hvirvlet ind i. For den unge nyansatte kollega bestod der således ikke reelt noget valg mellem de to ansættelsesformer. Foreningens ønske om, at alle nye kolleger lod sig ansætte på kontrakt, blev kædet sammen med en pression om forbliven i foreningen eller ej, og man kan vel næppe forestille sig en ung, ny medarbejder begynde sin virksomhed med at stå uden for den fagforening, der varetager hans interesser. Skal man nu – på et års afstand – forsøge en vurdering af, hvilken betydning konflikten fik i det daglige arbejde på skolen, må man allierst lægge mærke til, at ingen på RKS i år dumpede til studentereksamen. Pensumned sætninger spillede naturligvis en vis rolle, men resultatet er sikkert også nået ved, at såvel elever som lærere har ydet en energisk indsats efter konfliktens ophør.

Mangt og meget er blevet sagt om elevernes selvstudium og selvundervisning. Så vidt man kan forstå, blev adskilligt prøvet, men resultaterne var vist magre. Bag denne nøgterne konstatering ligger naturligvis ingen hoveren, blot en erkendelse af, at selvstudium kræver en sådan grad af selvdisciplin, at man næppe kan forvente, at den almindelige gymnasiast er i besiddelse af den, samt at en student bag ka-

tederet normalt ikke kan erstatte den erfarne lærer. Orkesteret spiller nu engang først, når dirigenten slår an.

Lykkeligvis gik forholdet mellem lærer og elev ikke i stykker, selvom læreren var væk i nogle uger. Mange elever har utvivlsomt følt ubehaget ved at køre i tomgang og har længtes efter at få bragt det intellektuelle lavtrykssklima til ophør, der var en følge af, at undervisningen standsede.

Ib Lumboldt.

Man kan endelig spørge om, hvilken betydning konflikten fik på lærerværelset og i forholdet mellem de enkelte kolleger. Det skal indrømmes, at der dengang var mange skeptikere, der mente, at lærerkollegiet ville blive splittet op i to fronter. Det skete heldigvis ikke. Venskaber og kollegiale forbindelser holdt stand på tværs af den imaginære skillelinje, til trods for at de tjenestemandsansatte kolleger må have følt sig svigtet, da de konfliktende gik hjem. Det har været en utaknemmelig opgave at holde sammen på stumperne i en periode, der naturligt fremkaldte et stærkt røre blandt eleverne.

Konflikten sidste år var et resultat af en ny tid med nye holdninger, med engagement og

aktion. En del af lærerne har nu prøvet aktionen, og engagementet blandt lærerne er vel i almindelighed blevet større efter konflikten. Man udtaler sig vist mere, end man gjorde tidligere – og i mere præcist formulerede synspunkter.

Dette sidste er dog også en slags resultat af en konflikt, som mange af os helst ville have været foruden.

Adjunkt Ib Lumboldt.

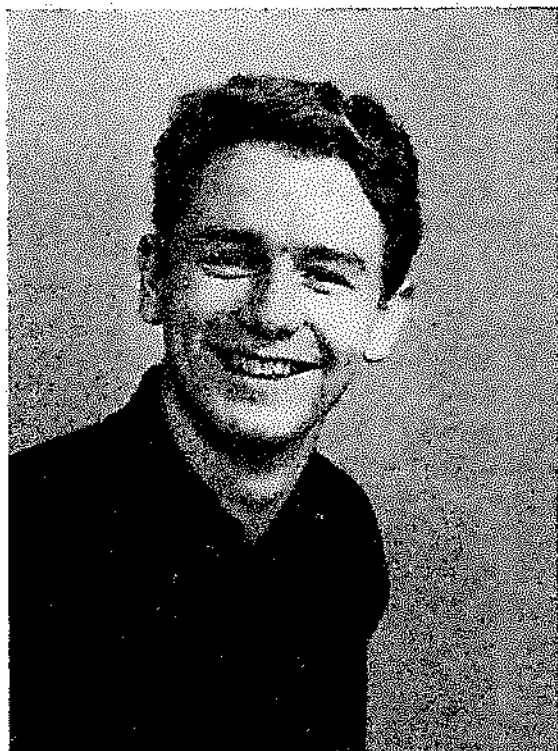
Akademikerkonflikten i efteråret 1969 bevirkede, at store dele af undervisningen på RKS måtte foregå på utraditionelle måder. Konflikten var imødeset med stor interesse fra Danske Gymnasiasters Sammenslutning (DGS), der i lærernes fravær så en chance til at prøve nogle af de mere selvstændige undervisningsformer, som man ønskede indført i gymnasiet. Derfor arrangerede man forskellige kurser, hovedsagelig i gruppedynamik, på de strejkeramte gymnasier. Disse kurser fik dog ikke større indflydelse på undervisningen, da kun et beskedent antal elever havde lejlighed til at deltage. Desuden arrangerede DGS møder, hvor de konflikttramte gymnasier dels udvekslede erfaringer, dels drøftede en fælles holdning til konflikten. Det første viste sig gavnligt, mens det voldte stort besvær at koordinere aktioner, der skulle demonstrere vores situation.

Dette skyldtes bl. a., at nogle mente, at vi ikke blot passive skulle være ofre for en konflikt, som vi intet ansvar havde for, men aktivt tage stilling til den. Det lykkedes dog at få gennemført en skoledag foran Christiansborg, hvor klasser fra de strejkeramte gymnasier modtog undervisning af ældre kammerater. Dette skulle dels demonstrere over for offentligheden, hvorledes undervisningen foregik, dels minde undervisningsministeren om, hvem der var ansvarlige for vores undervisning. Man henvendte sig ikke ved demonstrationen til lønningsministeren eller AS.

På RKS organiserede man undervisning på forskellige måder. For de yngre klasser, der ikke havde eksamen nær forestående, var det almindeligste, at man sløjfede de fag, man anså for enten mindre væsentlige eller på forhånd håbløse, og lod sig undervise af ældre elever

i de resterende fag. Kontakten mellem klasser og elever, der ønskede at undervise, blev oftest formidlet gennem elevrådet, der også i samarbejde med rektor foretog de nødvendige skemaomlægninger. Denne undervisningsform var uden tvivl meget udbytterig både for elever og ikke mindst for „underviserne“. Det kan således nævnes, at flere af disse undervisere har motiveret deres senere erhvervsvalg ud fra de erfaringer, de gjorde under konflikten.

Anders Pedersen.

De ældre klasser måtte imidlertid klare sig med at arbejde sammen i større eller mindre grupper. Dette var unægtelig en stor fristelse for mange. Således blev fag som oldtidskundskab, historie og dansk ofte droppet til fordel for kortspil o. lign. Imidlertid arbejdede man ihærdigt – ofte i mindre grupper – med fag, som man mente at kunne klare uden en lærers vejledning og fortolkning. Skriftlige opgaver i matematik er et eksempel herpå. Her nåede man langt længere end nogen lærer ville gøre sig forhåbninger om. Man stødte dog også på problemer. Man var ikke opdraget til den selvstændighed, der krævedes, og flere lærebøger var direkte uanvendelige uden en lærers vejledning. Dette gjorde sig især gældende i fysik,

der sammen med russisk og græsk var 100 pct. konfliktramt.

Efter nogle ugers forløb ændrede situationen sig på skolen. Den iver, man kunne mærke til at begynde med, blev afløst af håbløshed og angst for, hvad der ville ske, når lærerne kom tilbage. Ligeledes frygtede man det følgende års eksamen. Frygten viste sig senere ubegrundet, dels dumpede der ingen til studentereksamen, hvor der blev givet uvæsentlige pensumsættelser som følge af konflikten, og dels arbejdede lærere og elever udmærket sammen efter konflikten ophør. Adskillige lærere byggede endda videre på de arbejdsmetoder, som eleverne havde fundet frem til. Håbløsheden udløste imidlertid en elevstrejke, som varede en uge. Størstedelen af skolens elever vedtog på to møder at demonstrere deres situation ved at udeblive fra al undervisning på skolen – også de ca. 60 pct., som hele tiden havde forløbet ganske normalt. DGS mente, at denne aktionsform var meget uheldig. Man mente ikke, den ville få nogen indflydelse på konflikten afslutning. Desuden svækkede strejken, der også blev gennemført på to andre gymnasier, DGS's stilling, når man skulle drøfte indførelsen af nye undervisningsformer, idet mange da ville mene, at der her var et eksempel på, at vi ikke kunne klare mere selvstændighed. Endelig mente man, at det var inkonsekvent at nægte at modtage den undervisning, man kunne få. I stedet anbefalede man mere positive aktionsformer for at opnå fuld undervisning. Diskussionen om strejken var ret voldsom, og den blev da heller ikke 100 pct. effektiv. To ting opnåede man imidlertid: en stor presseomtale, specielt i de første par dage, og en uforstående holdning fra det tilbageværende lærerkollegiums side.

Når man som elev ser tilbage på akademikerkonflikten, tegner der sig således et meget broget billede. En ting er dog sikker: til trods for de erfaringer man måtte have fået, og de ønsker man har i retning af en mere fri gymnasieform, ønsker man ikke, at man igen skal „have tævene, når de voksne slås“. Man må håbe, at gentagelser bliver umuliggjort. Lærere er ikke overflødige.

Anders Pedersen,
formand for elevrådet.

Generalforsamlingen 1. nov. 1969

Efter at rektor *Tolderlund-Hansen* havde budt velkommen til den nye skole og udtrykt håbet om, at generalforsamlingen ikke ville trække længere ud, end at der blev tid til en rundvisning, som rektor gerne personligt ville tage sig af, bød formanden, *Peter Hartmann*, på bestyrelsens vegne de ca. 40 fremmødte medlemmer velkommen til generalforsamlingen og foreslog, at man traditionen tro valgte rektor til dirigent. Dette vedtoges med akklamation.

Rektor takkede for valget og gav ordet til formanden, som aflagde beretning, hvor han bl. a. sagde:

I fjor blev Roskildenser-Samfundets generalforsamling holdt for sidste gang på den gamle skole ved domkirkepladsen. I år holder vi den for første gang på den nye skole. Det giver mig en naturlig anledning til at ønske vor gamle skole hjertelig til lykke med de nye og stærkt forbedrede arbejdsforhold, der er blevet tilvejebragt. Samtidig udtrykker jeg håbet om, at det må lykkes at medtage flest mulige af de gode traditioner, der i årenes løb er blevet skabt, og mest muligt af dette så vanskeligt definerbare begreb, som man kalder en skoles ånd.

Jeg vil gerne udtrykke min glæde og taknemmelighed over, at skolen i hvert tilfælde har ført den tradition med sig at åbne sine døre for vor generalforsamling, at rektor fortsat har påtaget sig hvervet som dirigent, og at man også her idag har hejst flaget.

Vi har desværre i årets løb mistet flere trofaste medlemmer: Murermester *Frederik Schledermann* (r. 1897), læge, fru *Ellen*

Thykier (st. 1904), kreds-læge *Erik Bondo* (st. 1906), overretssagfører *E. Flensborg* (st. 1906), plantageejer *Hemming Petersen* (st. 1909), læge *Verner Bloch* (st. 1914), læge *Axel Brødsgaard* (st. 1916), indenrigsminister *Poul Sørensen* (r. 1921), grosserer *Svend Schultz* (r. 1923), prokurist, translator *Harald Schønau* (st. 1927), *Esther Westring*, f. *Echart-Møller* (r. 1930), redaktionssekretær, cand. polit. *Knud Christensen* (st. 1933) og civilingeniør *Hans Erik Sørensen* (st. 1944).

Siden generalforsamlingen i fjor har der været afholdt tre bestyrelsesmøder, hvor foreningens aktivitet er blevet grundigt drøftet og planlagt. I to af disse møder har rektor deltaget og stået os bi med råd og dåd.

Vi har i øjeblikket, efter at det desværre har været nødvendigt at slette ca. 100 restanter, et medlemstal på godt 1.100, hvilket er ensbetydende med en tilbagegang fra i fjor på 40. Da også de to foregående år har vist en tilsvarende tilbagegang, vil enhver kunne forstå, at der er grænser for, hvor længe det vil være naturligt og muligt at fortsætte aktiviteten efter stort set uændrede retningslinier.

„Roars Kilde“, der efter den samlede bestyrelses opfattelse må betragtes som et væsentligt aktiv for foreningen, har i årets løb skiftet både bogtrykker og udseende, men derimod ikke redaktør. *Carina Andersen-Rosendal* har igen udført et stort arbejde i sin egenskab af redaktør, og vor nye bogtrykker, *Flemming Vessel*, der iøvrigt er medlem af Roskildenser-Samfundet, har ikke sparet nogen anstrengelser for, at bladet kunne fremtræde

på smukt papir og i en førsteklases udførelse.

Peter Hartmann rettede en tak til sine bestyrelseskolleger med en speciel tak til sekretæren, *Inge Winther*, for hendes utrættelige energi, hjælpsomhed og omhu, og han sluttede med at sige: Min sidste, men derfor ikke mindst tak skal dog rettes til rektor. Tak for husly på generalforsamlingen, og tak fordi vi måtte holde to af vore fester herude. Men det, jeg først og fremmest vil sige tak for, er den aldrig svigtende interesse for vor forenings virke.

Punkt 2 på dagsordenen var regnskabet, som formanden gennemgik summarisk, da det som sædvanlig var trykt i „Roars Kilde“. Der var almindelig tilfredshed med den forbedrede økonomi, der bl. a. medførte, at spørgsmålet om en kontingentforhøjelse i hvert tilfælde ikke var aktuel i øjeblikket.

Punkt 3 drejede sig om lånesager. Landsretssagfører *Børge Svarre Nielsen* aflagde for sidste gang beretning om arbejdet med behandling af lånesager og udtrykte i denne forbindelse forbløffelse over, hvor dårligt ansøgningskemaerne gennemgående var udfyldt. Der var ydet otte nye lån, så der ialt var 54 lånesager løbende. Selvom det drejer sig om beskedne beløb, er det bestyrelsens indtryk, at denne aktivitet stadig har sin berettigelse, og det havde derfor givet lidt malurt i bægeret, at man for første gang i mange år i et enkelt tilfælde havde mødt ikke alene manglende evne, men også manglende

vilje til at opfylde de til lånene knyttede betingelser.

I tilknytning til beretningen fremkom der et forslag om, at man under hensyn til den løbende inflation fordoblede størrelsen af de nuværende lån, der var på kr. 2.000. Der var tilslutning fra generalforsamlingen til dette forslag, som ville blive drøftet i bestyrelsen senere.

Behandlingen af dette punkt på dagsordenen sluttede med, at formanden takkede *Svarre Nielsen* for det store arbejde, han gennem mange år havde udført, samtidig med at han udtrykte sin glæde over, at *Røest-Hansen* havde påtaget sig at overtage hvervet.

Punkt 5 var valg til bestyrelsen. Formanden meddelte, at *Kirsten Waneck* havde ønsket at udtræde. Bestyrelsen foreslog, at *Alexander Crone*, der var valgt som repræsentant for de unge i 1967, indtrådte i hendes sted. Både han og *Mette Bundgaard* (st. 1969), blev valgt. De øvrige medlemmer, der var på valg, blev alle genvalgt.

Begge revisorerne, statsadvokat *Hans Chr. Beck* og landsretssagfører *Esben Johansen*, blev genvalgt.

Flere af generalforsamlingens deltagere tog livligt del i diskussionen om de forskellige punkter på dagsordenen, men da der ikke var noget under „Eventuelt“, blev mødet hævet.

Formanden takkede rektor for hans udmærkede varetagelse af dirigenthvervet, hvorefter der var rundvisning på skolen under rektors ledelse.

Stiftelses- og jubilarfesten

Ved festen talte rektor *Tolderlund-Hansen* for 13. gang til de mange jubilarer og medlemmer, som var kommet til den årlige middag på hotel Prinsen den første lørdag i november.

Rektor talte om tidens ungdomsoprør, hvor de unge generelt vender sig mod traditionerne. Vi ældre må prøve at indstille vor ungdom på, at vi har en kulturarv, som vi godt kan være bekendt. Roskildenser-Samfundet repræsenterer traditionen, hvilket ikke er nogen misundelsesværdig situation. Rektor takkede de mange gamle elever, som var kommet til stede. Nu var de også knyttet til den nye skole. Til Roskildenser-Samfundets bestyrelse sagde han, at selv om der af og til faldt medlemmer fra, måtte man ikke give op. Foreningen var et fast led i skolen, så hvis Roskildenser-Samfundet ikke eksisterede, måtte man opfinde det.

Formanden, *Peter Hartmann*, hilste alle jubilarerne velkommen. Han nævnte traditionen tro deres navne, og hvert hold rejste sig og blev tilbørligt hyldet af forsamlingen. Peter Hartmann sluttede med at sige, at de nok måtte føle, der var noget, der bandt dem, siden de var kommet.

Senere var der taler af en repræsentant for hvert jubilerende hold. *Hugo Juulsgaards* tale, st. 1919, bringes nedenfor. Andre talere var *Ole Jacobsen*, r. 1944, *Poul Quist Sørensen*, r. 1929, *Erik Sigurd Hansen*, st. 1949, *Helge Porsdal*, r. 1919, *Asger Varming*, st. 1929, *Oluf Poulsen* og *Folmer Andersen*.

Efter middagen var der livlig snakken ved kaffebordene, og senere kom der endnu flere medlemmer og sluttede sig til ballet.

Tempora mutantur

Ved jubilarfesten den 1. november 1969 holdt advokat Hugo Juulsgaard følgende tale på sit holds vegne:

Herr formand, rektor, kammerater og – for alle tilfældes skyld – mine damer og herrer.

Mine studenterkammerater af årgang 1919 har bedt mig folke årgangens tak og hyldest til skolen. Jeg gør det med særlig glæde, fordi det derved bliver tredje gang i løbet af de forgangne 50 år.

Dette prægtige selskab og denne prægtige sal – som i modsætning til os andre ikke er forandret i 50 år – kalder på festlige erindringer. Lad mig blot nævne tre markante begivenheder.

Ved vort 10-års jubilæum i denne sal, et af lensgrevens gåsegilder, sad jeg og betragtede 50-års jubilarerne – disse fossiler – all right: med respekt for deres hvide hår og høje dekorationer, men samtidig dybt inde med lidt af ungdommens overmod – det vældige spænd af år og muligheder, der lå foran os – i dag sidder jeg selv som et fossil.

Jeg mindes vort 25-års jubilæum, som slet ikke kunne fejres i 44, hvor intet kunne fejres, men først i 45 efter befrielsen. Jeg mindes den knuende følelse, næsten selvanklage på vor generations vegne, over for de unge, for det Europa, vi nu overlod dem partnership i. Vi, der i vor skoletid havde gennemlevet første verdenskrig og i 1919 svoret en bedre verden, vi havde ikke kunnet forhindre en endnu modbydeligere gentagelse.

Jeg mindes vort 50-års jubilæum, som i min erindring helt er behersket af indtryk fra et gensyn med den gamle skole og de minder, som vrimlede frem fra alle kroge.

Og hvad så nu? Hvad kan vi efter 50 år meddele vor skole?

Vi jubilarer, som havde den oplevelse i år at overvære den første translokation på den nye skole, følte, at vi ligesom havde mistet jordforbindelsen.

Personlig har jeg vistnok aldrig modtaget noget enkeltindtryk, der så chokerende, næsten brutalt sagde mig halvgamle mand – i latin-skolens eget sprog: *tempora mutantur*.

Dette vældige, ny kompleks, som det naturligvis må være en fryd for lærere og elever at rykke ind i, efterlod et sug i vore hjerter.

Man har fået et apparatur, second to none i dansk skolevæsen, men for os et sterilt værk. For os kan dette ikke være Roskilde Katedralskole. Mindér og traditioner er nu engang knyttet til *steder*.

H. Juulsgaard.

Men vi vil følge rektors ord om at bevare interessen for vor skole i dens nuværende skikkelse og slutte op om den. Vi vil, og vi skal bevare troen på, at ånd, tradition, milieu, ambiance lader sig flytte med og vil kunne fylde de nye omgivelser med det bedste fra de gamle.

Og vi så 171 studenter blive dimitterede, hvor vi kun var 24. Som i tal så og i væsen var dette kæmpeopbud af unge milelangt fra os, skønt vi sad lige bag dem. Jeg kunne røre ved dem, men jeg mærkede i atmosfæren, at de krampagtigt, måske ubevidst, indkredsede sig og ligesom vogtede på nogen eller noget. Jeg havde lyst til, men følte det spontant som en åndelig umulighed, at sætte mig en række længere frem og prøve at være en af dem. Jeg, en provo – anno 1919, ville ikke blive accepteret.

Og dog følte vi kontakt og bindeled til vor skole, personificeret i rektor Tolderlund-Hansen.

Rektor, vi mødte Dem for 10 år siden, hvor De personligt og grundigt viste os den gamle skole, og senere modtog De os i Deres hjem. Denne venlighed gentog De i år ved en rundgang på den nye skole med alle dens tekniske mirakler. Det var nu ikke Deres venlighed alene, der gjorde, at vi sagde til os selv og til hinanden: Her er en mand, vi kan lide!

Deres kontaktevne, Deres indlevelsesevne, Deres ægte og umiddelbare interesse for os, Deres dejlige ro og lune betog os. Og vor sympati blev fast cementeret ved Deres kloge afvikling af translokationen, denne i år vanskelige ceremoni, som i Deres hånd og med Deres ord blev en lykkelig kombination af tradition og modernitet.

Her så vi en mand, på hvem romerrettens definition af den ideale advokat passer: fortiter in re, suaviter in modo.

Vi er vistnok mange, der vil opbevare rektors tale, der heldigvis udkom som kronik, og vi er helt forvisset om, at netop De er den, som kan sikre vor skole den naturlige kontinuitet i flytningen til det ny og en naturlig revolution i det åndelige generationsskifte.

Og med den forvisning kan vi hylde Roskilde Katedralskole og adressere vor hyldest til rektor Tolderlund-Hansen. *H. Juulsgaard.*

Årets jubilarer

Studenter 1920, nyspr.

Thorkild Baagø, afg. v. døden.

Fhv. seminarirektor *Morten Bredsdorff*, Hammerichsvej 12, Vordingborg.

Fhv. overass. i skattedirektoratet *Agnetha G. Bruun*, „Poppelhuset“, Raagemark, pr. Vejby.

Advokat *Jens T. Laugesen*, Mirabellevej 23, Tåstrup.

Fru *Anna K. Thygesen*, f. *Lawaetz*, Aldersbrogade 13, opg. 10², København Ø.

Thomas Møllerup, afg. v. døden.

Studenter 1920, matm.

Hakon G. Bruun, afg. v. døden.

Landsretssagfører *Svend T. Bruun*, Fortunvej 9, Charlottenlund.

Afdelingschef *Axel Christensen*, Præstevangsvej 8, Århus.

Aage K. E. Schiermacher, afg. v. døden.

Professor, civilingeniør *Erik K. Henriksen*, 11428 Horton Ave, Downey, California 90241, USA.

Pens. overingeniør, cand. polyt. *Svend Egebjerg Jacobsen*, Skovbrynet 43, Lyngby.

N. Jørgen R. Lund, afg. v. døden.

Pens. bankfuldmægtig *Poul L. Mortensen*, Støden 3³, Roskilde.

Afdelingsingeniør *R. Michael Olsen*, Egevej 12, Glostrup.

Realister 1920

Overtrafikkontrollør *Carl M. Engell*, Jul. Valentinersvej 39, København F.

Repræsentant *Axel Frederiksen*, Rolfsvvej 18, København F.

Henning Frellsen, afg. v. døden.

Fru *Irma Amber*, f. *Jensen*, Ved Lindevangen 18, København F.

Aksel Kristensen, afg. v. døden.

Fru *Vera K. W. Wendel-Møller*, f. *Nielsen*, Kammerrådsvej 27, Hørsholm.

Proprietær *Ole E. L. Olesen*, Agernæs, pr. Ebberup, Fyn.

Overlærer, fru *Inga Fossum*, f. *Poulsen*, Lindbjergvej 7, Neksø.

Fru *Ellen Lütz*, f. *Ratje*, Rødovrevej 232, Vanløse.

Kontorchef *Poul Aa. Schultz*, Bøgevang 15, Virum.

Fru *Kamma Hjorth Lorentzen*, f. *Sørensen*, Kulsvierparken 63, Lyngby.

Fru *Marie Christensen*, f. *Valentiner*, Frithjof Nansens Plads 4, København Ø.

Gårdejer *Kjeld Varming*, Orup, pr. Fakse.

Fuldmægtig *Tage Aasted*, Hvidehusvej 16, Allerød.

Studenter 1930, nyspr.

Sognepræst *Oluf Balslev*, Stenløse, Sct. Clemens, Fyn.

Grosserer *Knud Emil Blom*, 643 Lake Shore Road, Minico, Ont, Canada.

Fru *Esther H. Blumensauert*, Strandboulevard 18, København Ø.

Dr. phil. *Elias L. Bredsdorff*, 35 Millington Road, Cambridge, England.

Fru *Liszie Nielsen*, f. *Flensborg*, Haraldsborgvej 4 A, Roskilde.

Korrespondent *Hardy L. Hansen*, Kretavej 19, København S.

Fru *Margrethe Larsen*, f. *Hansen*, Mosevej 5, Gadstrup.

Bernhardt Erland-Jensen, afg. v. døden.

Købmand *Valdemar Winge Leisner*, Torvet 9, Køge.

Pastor *Friedrich N. Lorenzen*, Karlslunde Præstegård, pr. Tåstrup.

Nicolaj Johannes Lorenzen, afg. v. døden.

Læge *Inger Møllerup*, Roskildevej 295, Valby.

Tandlæge *Frode Friberg Nielsen*, Ørdrupvej 101, Charlottenlund.

Fabrikant *Poul Olsen*, Roskildevej 164, Valby.

Fru *Lone Holbo*, f. *Quistorff*, Algade 63 C, Roskilde.

Sekretariatschef *Axel O. Rasmussen*, Gl. Kongevej 19, København V.

Fru *Else Agnete Bille Martens*, f. *Rosenørn*, Hunderupvej 28, Odense.

Overlæge *Troels Chr. Varming*, Christiansholms Parallevej 4, Klampenborg.

Studenter 1930, matm.

Læge *Helge Alsbæk*, Skævinge.

Rektor *Hermud Andersen*, Nørre Allé 51, København N.

Cand. mag., forskningsbibliotekar *Johannes Andersen*, Saralystparken 13, Højbjerg.

*Matematikerne 1930. De sproglige havde åbenbart en hvid hest for deres vogn.
(Billedet er taget af lektor Rønbæk).*

Civilingeniør *John C. M. Carlsen*, Stumpedyssevej, Hørsholm.
Knud Felding, afg. v. døden.
 Overlæge, dr. med. *Erhard Winge Flensborg*, Henningsens Allé 32, Hellerup.
 Direktør, cand. pharm. *Hans Henning Hansen*, Vasevej 2, Holte.
 Afdelingsingeniør *Poul Johansen*, P. Ørumsgade 58, Århus C.
 Professor, greve *Eggert Knuth-Winterfeldt*, Bløksbjerg 7, Klampenborg.
 Fru *Krista M. L. Henriksen*, f. *Sabl*, Genuavej 36, København S.
Eigil Wern, afg. v. døden.
 Kommandør *Poul Würtz*, Sandvej 18, Frederikshavn.

Realister 1930

Fru *Grethe Stub Larsen*, f. *Christiansen*, Hostrups Have 23, København V.
 Grosserer *Harald Rye Clausen*, Feldis, 7499 Graubünden, Schweiz.
 Tandlæge *Jørgen Esbjerg*, Rødning.
Mylius Hansen, afg. v. døden.
 Lægesekretær *Ragnhild Hasholt*, Dyrlægeboligen, Solrød by, Haudrup.
 Maskinmester *Rasmus Hasselbach*, Juelsmindevej 22, Vanløse.
 Fru *Erica Jessen*, f. *Jans*, Klausdalsbrovej 139, Søborg.
 Købmand *Børge G. Guldborg*, Ø. Boulevard 4, Nakskov.
 Fru *Agnès Sofie Larsen*, f. *Jepsen*, Køgevej 208, Roskilde.
 Isenkræmmer *Jørgen Kelp*, Elmevej 17, Roskilde.
 Fru *Lilli A. J. Andreassen*, f. *Kjær*, Frederiksborgvej 62, Roskilde.
 Distriktschef *Knud Mayntz-Clausen Mørch*, Odensevej 67, Sønderød, Fyn.
Paul Michelsen, afg. v. døden.
 Fru *Esther Westring*, f. *Echardt Møller*, afg. v. døden.
 Proprietær *Arne Dyring*, Feldis, 7499 Graubünden, Schweiz.
 Skoleinspektør *Arne Strange Nielsen*, Toksværd, pr. Holme-Olstrup.
 Lagerforvalter *H. Børge Nielsen*, Overskousvej 18, Valby.
 Væverske *Marie Sommer Nielsen*, Hersegade 16, Roskilde.

Valdemar Olsen, afg. v. døden.

Johan A. A. Petersen, afg. v. døden.

Radiotelegrafist *Helge Raffenberg* c/o fru Meta Hansen, Søborg Hovedgade 76, Søborg.

Fru *Grethe Knudsen*, f. *Sørensen*, Tranemosevej 20, Glostrup.

Kontorchef *Therese Vedel*, Gl. Jernbanevej 17, Valby.

Studenter 1945, nyspr.

Socialrådgiver, fru *Alette Bardenfleth*, f. *Ablefeldt*, Caixa Postal 330-ZC-00, Rio de Janeiro, Brasilien.

Væverske, fru *Lotte Højrup*, f. *Feilberg*, Hjortekærbacken 21, Lyngby.

Direktør *Bjarne Fogh*, Høegsmindevej 58, Gentofte.

Fru *Lillian Mørk Andersen*, f. *Hansen*, Klim, pr. Fjerritslev.

Res. kapellan *Hans Hellekov*, Østre Allé 17, Nykøbing F.

Ekspeditionssekretær *Anders Kaare Jegstrup*, Bavnstedet 127, Værløse.

Fru *Sofie Bundgaard*, f. *Ramskov Jensen*, Storegade 21, Høyer, Sønderjylland.

Stud. psyk., fru *Hanne Andresen*, f. *Jespersen*, Stenlillevang, Stenløse.

Lærerinde, fru *Briha Johnbeck*, f. *Jørgensen*, Overbys Allé 8, Valby.

Fru *Bente Stolp-Kirstein*, f. *Kirstein*, 4 Vleijsmanlaan, Wassenaar, Nederland.

Lektor *Bent Mortensen*, Lørenskogvej 22, Rødovre.

Advokat *Niels Chr. Nebelong*, Hegnskrogen 22, Lyngby.

Lærerinde, fru *Else Nordborg Rasmussen*, f. *Nielsen*, Callunavej 15, Allerød.

Prokurist, fru *Jytte Jensen*, f. *Falling Nielsen*, Kongebakken 26, Roskilde.

Fuldmægtig *Palle Nørregaard*, Fortunvej 11, Kgs. Lyngby.

Sekretær, fru *Ebba Haugaard*, f. *Olsen*, Knud d. Storesvej 47 A, Roskilde.

Bibliotekar, fru *Helga Bonnis*, f. *Pinholt*, Heimdalsvej 35, Kolding.

Kontorchef, cand. jur. *Svend Egedal Poulsen*, Bisp Pedersvej 6, Virum.

Sognepræst *Ole Mygind Spangsborg*, Tørring.

Bibliotekar, fru *Inge Svendsen*, f. *Svendstrup*, Brunsøvej 16, Harreskov.

Studenter 1945, matm. A

Fru *Bodil Helbo Hansen*, f. *Bjergmark*, Hovedgaden 58, Skibby.

Fuldmægtig *Erik Bjergvang*, Laurentiivej 3 st., Roskilde.

Civilingeniør *Axel Fogh*, Vasevej 9, Holte.

Major, civilingeniør *Erik Billeskov Frederiksen*, Lucernevej 19, Bloustrød, pr. Allerød.

Adjunkt, fru *Vibeke Fogh*, f. *Harder*, Vasevej 9, Holte.

Læge *Inger Lise Jensen*, Kaningsgårdsvej 43, Virum.

Major *Verner Højgaard Jensen*, Fortvej 21 H, Rødovre.

Forpagter *K. Torben Jørgensen*, Højbjerggård, pr. Nårup, Fyn.

Underdirektør, civilingeniør *Carl-Erik Lundgren*, Bregentved, Haslev.

Lærer *Carl Chr. Lund-Sørensen*, Fredensvej, Faxe Ladeplads.

Retsassessor *Hans Jørgen Madsen*, Aavej 7, Jerup.

Landinspektør *Knud P. Nielsen*, Elsevej 60, Ll. Værløse.

Bibliotekar, fru *Else Madsen*, f. *Nobr*, Baldersvej 17, Randers.

Direktør *Knud Skau Pedersen*, Olgasvej 5, Vedbæk.

Arkitekt *Bent Ole Severin*, Bernsdorffsvej 116, Hellerup.

Studenter 1945, matm. B

Fru *Ethel Wales*, f. *Bech*, Ved Bommen 14, Gentofte.

Direktør, cand. polit. *Palle Fogh*, Hjorth Lorentzensvej 19, Haderslev.

Tandlæge, fru *Bente Brink*, f. *Frandsen*, Ingersvej 16, Charlottenlund.

Tandlæge, fru *Grethe Liotard*, f. *Wind Hansen*, Avenue des Sports 9, Brievés Charensac, 43 (Hte Loire) Frankrig.

Fru *Karen Gudrun Grönberg*, f. *Hansen*, Humlebäcksgatan 45, Malmö.

Tandlæge, fru *I. Margit Murbolt*, f. *Hansen*, Vermehrensvej 10, Ringsted.

Stud. mag., fru *Rigmor Pedersen*, f. *Hansen*, Herlevgårdsvej 13 A, Herlev.

Fru *Else Frydendahl Jensen*, Rytterhaven 54, Farum.

Fuldmægtig *Fritz Jensen*, Ibstrupvej 63, Gentofte.

Lilli Myss-Hansen, udvændret.

Lærerinde, fru *Ellen Munthe Christensen*, f. *Møller*, Abjergvej 4 B, Vanløse.

Fru *Inge Schønning*, f. *Baden Nielsen*, Virumvej 76 A, Virum.

Fru *Ruth Spangsborg*, f. *Petersen*, Præstegården, Tørring.

Realister 1945

Advokat *Erik Andersen*, Bygaden 17, Veddelev, pr. Roskilde.
Sygeplejerske, fru *Irpa Fritzbøger*, f. *Brisson*, Finsensvej 43 A, København F.
Skovfoged *Bent Christiansen*, Dragerup-Skov, pr. Holbæk.
Fru *Rigmor Hauge*, f. *Christoffersen*, „Rughavegård“, Vellev, pr. Ulstrup.
Tommy Drostgård, afg. v. døden.
Lærer *Ruben L. O. Due*, Gerdasvej 13, Ålborg.
Jacob Fogh, afg. v. døden.
Direktør *John Hansen*, Rødoverevej 15 A, Rødovre.
Overlærer, fru *Kirsten Beyerholm-Pedersen*, f. *Johansen*, Bogensevej 1, Himmelev, pr. Roskilde.
Statsaut. translator, fru *Lise-Lotte Kilde-Sørensen*, f. *Kilde*, Godthåbsvej 97, København F.
Gårdejer *Ole Knudsen*, Marbjerg, pr. Hedehusene.
Husholdningslærerinde, fru *Margrethe Christiansen*, f. *Larsen*, Hovedgaden 50, Hedehusene.
Ingeniør *Poul Schnack Nielsen*, Hasselvej 8, Roskilde.
Forstanderinde *Gerda Nielsen-Skensved*, H. P. Ørumsgade 13, København Ø.
Fuldmægtig *Regnar Ohms*, Hasselvej 52, Virum.
Fru *Else Gulliksen*, f. *Olsen*, Skjolmerud, Sandefjord, Norge.
Regnskabschef *Gerhard Olsen*, Jerismosevej 45, Greve Strand.
Tandlæge *Erik Otto*, S. Strandvej 68, Helsingør.
Sparekasseassistent, fru *Grethe Hemmingsen*, f. *Pedersen*, Åbrinken 169, Virum.
Overassistent, fru *Ulla Madsen*, f. *Rasmussen*, Rågevej 16, Glostrup.
Fru *Kirsten Wolsgaard*, f. *Reindahl*, Grundtvigsvej 21, Tåstrup.
Bankfuldmægtig *Christian Stigaard*, Hovedgaden 14, Hedehusene.
Fru *Tove Hansen*, f. *Thuesen*, Kong Valdemarsvej 28, Roskilde.
Fru *Annie Sørensen*, f. *Villadsen*, Mågen 16 A, Albertslund.
Fru *Inga Olsen*, f. *Villumsen*, Slettetoften 31, Tåstrup.

Festen for de seks sidste årgange

Den 11. april afholdt Roskildenser-Samfundet den traditionelle fest for de sidste seks årgange. Ihukommende den store succes, som festen var sidste år, blev dette komsammen tilrettelagt på stort set samme måde.

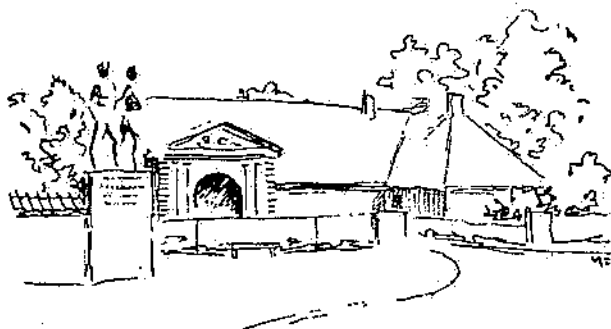
Der indledtes med fællesspisning – smørrebrød og øl – i skolens kantine. Her bød formanden for Roskildenser-Samfundet velkommen, og rektor holdt en kort tale.

Herefter dansede man i festsalen til „Peruna Jazzmen“. Men på aftenen underholdt Per Juul (student 1967) med visesang til eget guitarakkompagnement, hvorimod andre annoncerede

solister desværre udeblev. Den berømte lanciers samlede som sædvanlig stor tilslutning, men aftenens forløb bør nok give bestyrelsen grund til at overveje, om det ikke var hensigtsmæssigt at flytte festen til et mere velegnet lokale. Festsalen virker for mægtig. Et mere intimt lokale – med lavere til loftet – ville formentlig være at foretrække.

Der var mødt ca. 100 op til spisningen, og yderligere ca. 160 kom til dansen bagefter. Det var en ikke ringe decimering fra festen i fjor. Men da trak den nye skole vel også.

Eskild Jensen.

Translokationen

Skolens festsal var fyldt til bristepunktet, da de 173 studenter og 12 realister, lærerkollegiet, jubilarer og pårørende mødtes til translokation lørdag d. 22. juni kl. 16.

Det sene tidspunkt var et ønske fra dimittenderne, fordi der skulle være fest på skolen om aftenen. Ellers har tidspunktet for translokationen i mands minde været kl. 10, så det var straks noget nyt.

Nye var også de sange, som blev sunget ved denne lejlighed, og også disse var valgt af eleverne selv. Den ene var Ole Wivels „*Det truer os i tiden*“, som rektor brugte som udgangspunkt for sin translokationstale.

Noget nyt var det også, at alle legater og bogpræmier ikke blev uddelt på stedet. Kun navnene på de heldige blev læst op, og så kunne

man selv afhente gaverne senere. Det sparede megen tid.

Roskildenser-Samfundets legat på 500 kr. gik i år til *Hans Jørgen Winther Jensen*, 3. g. d.

Skolen havde i sidste skoleår haft hele tre amerikanske piger, hvoraf den ene, *Susan Justin*, holdt en lille tale på udmærket dansk, hvori hun takkede rektor, lærerne og kammeraterne og sluttede med at vinke farvel til alle fra talerstolen.

Poul Bjerager Christiansen, 3. g. x, talte på dimittendernes vegne. Han omtalte flere nyindførte ting i skolens hverdag. I særdeleshed havde morgensamlingen, hvor eleverne fra talerstolen kunne komme med deres mening om hvad som helst, virket meget befordrende på klimaet i skolen.

Nogle af dimittenderne ved translokationen 1970.

Rektor udtrykte sin glæde over, at eksamen i år ikke blot var bestået af alle, men af alle med et særdeles fint resultat.

Rektor *Tolderlund-Hansens* tale til dimittenderne blev en tale om ordet som argumentationsmiddel, ordet frem for brostenene og tavsheden. Han sagde bl. a.:

Det er en ordets skole, I sendes ud fra, en skole, der helt ind til sin marv bygger på respekt for det og tillid til det. Det skrevne og det talte ord. Ord i mange forskellige sprog, ord udtrykt som matematiske symboler og kemiske formler.

Trættende ord. Måske mange gange bedøvende ord.

Nu skal de fleste af jer ind på højere læreanstalter. Der vil I blive stillet over for det ganske konkrete valg: ord eller brosten? Med mindre I smutter ad den tredje letkøbte og meget benyttede udvej: tavshed.

I er her i skolen i det daglige blevet konfronteret med det frie ord. I har ved vores morgen-samlinger og i skolebladet, vel da også i timerne, mødt dets skarphed, ja, brutalitet. Men I har også mødt dets charme, når det trådte frem i afvæbnende humør.

Ordet er en juvel. Løft det op og se, hvor det glitrer og skinner, når lyset falder i dets mange facetter. Brosten er bare tunge. Dem kan man håndtere med simpel muskelkraft. Men ordets sværd skal slibes i vid og ånd.

Der er også åndelige brosten til.

Det forenkede, forgrovede og forløjede kan utvivlsomt fejre triumfer. Men det er i alt fald ikke det, vi har prøvet at lære jer respekt for. Jeg tror på det frie ords magt over for propa-gandaens floskler. Jeg tror, Ole Wivel har ret i, „at ordet overvintret selv i en fattig jord“.

Jeg tror også, at den bølge af opposition mod traditionerne, vi så ofte mærker – som også har meget positivt i sig – vil klinge ud, så vi med Wivel alligevel – trods alt „får ærligt mod til sammen at vedgå arv og gæld“. Hvilket naturligtvis ikke hindrer, at „vår færd fra dag til dag fornys“.

Og så sender vi jer ud i en tid, der – som de fleste andre tider har været – er stormfuld.

Jeg vil gerne give jer ordet med på vejen, det frie skabende ord, som skal bruges i den fremtid, der venter jer.

Det er et ansvar at bruge ordet. Men det er så sandelig et lige så stort ansvar at lade være.

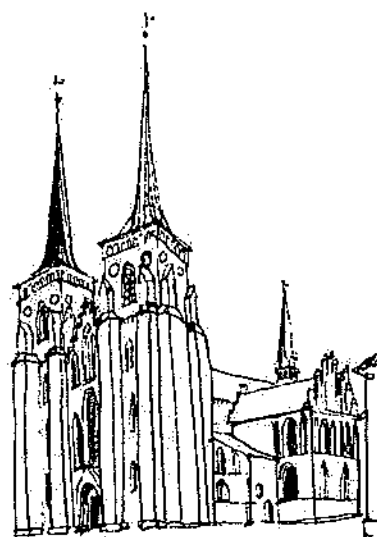
Den, der tier, samtykker, hedder det. Og sådan går det jo netop i praksis, hvor man søger at etablere demokrati på arbejdspladsen, f. eks. i skolen. Såvidt jeg ved har kun 10 pct. af gymnasieeleverne i dette skoleår stået som medlemmer af landssammenslutningen DGS. Det er ganske tankevækkende. Der er immervæk dobbelt så mange procent, der stemmer, når der er menighedsrådsvalg til den folkekirke, mange elever mener er døende.

Brug ordet. Ikke bare ja og nej ved en afstemning, men ordet som udtryk for en gennemtænkt mening. Nogle af jer er forbløffende dygtige til det. Jeg kunne ønske – for udviklingen af et sundt og stærkt demokrati – at denne dygtighed smittede af på de mange, som helst går omkring med ordets sværd i skede.

Dermed: til lykke med dagen – og lykke på vejen.

Der blev taget afsked med fire af skolens lærere, nemlig lektorerne fru *Lund* og fru *Hemmingsen* samt adjunkterne *Hvidberg-Knudsen* og *Franzen*.

Efter translokationen kunne man gå rundt og se på skolen eller nyde en kold øl eller sodavand i skolegården, mens der blev gjort klar til spisning i kantinen.

Dimittendfesten

Efter translokationen om eftermiddagen var der spisning i skolens kantine kl. 18.15.

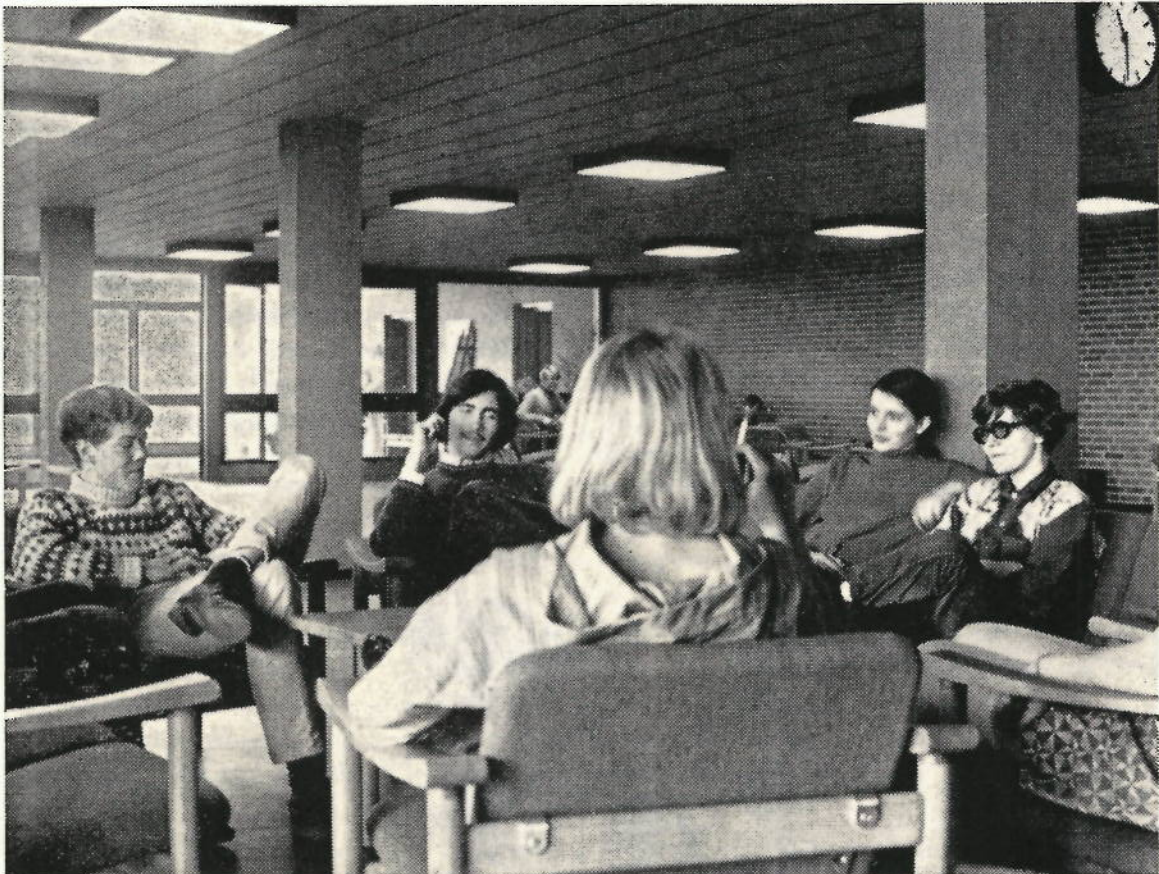
Roskildenser-Samfundets unge bestyrelsesmedlemmer havde tilrettelagt aftenens forløb, og man begyndte med smørrebrød og rødvin. Dimittenderne og deres pårørende var mødt talrigt op til denne afskedsfest, og også flere af lærerne med rektor og frue i spidsen var med. Formanden, *Peter Hartmann*, bød velkommen og sagde, at aftenens tegn var tallet 3. Der var nemlig 3 legater, 3 sange, 3 stykker smørrebrød og underholdning af 3 personer. Roskildenser-Samfundets legat var blevet nævnt ved translokationen, og det blev nu overrakt personligt til *Hans Jørgen Winther Jensen*. Oxholms legat tilfaldt *Poul Bjerager Christiansen*. Han var valgt af sine kammerater med den begrundelse, at han havde ydet væsentlige bidrag til morgensamlingens fornyelse, havde arrangeret

fortrinlig underholdning og udført et værdsat arbejde i elevrådet. *Hanne Rathmann* fik Rørdams legat. Hun var også indstillet af kammeraterne, bl. a. fordi hun havde ydet en god indsats i latin under lærerkonflikten.

Peter Hartmann håbede, at de unges farvel til skolen måtte blive et goddag til Roskildenser-Samfundet. Han omtalte foreningens formål og sagde, at Roskildenser-Samfundet kun havde eksistensberettigelse, hvis man sluttede op om det.

Lektor *Bendix* talte til dimittenderne. Han fremhævede, at livet er en stadig kamp. Skolen er også en kamplads med sejre og nederlag for både lærere og elever, og han takkede for den daglige udfordring, som havde været stimulerende i arbejdet.

Branddirektør *Erik Carstensen*, medlem af Roskildenser-Samfundets bestyrelse og far til en

Den vestlige del af centralgarderoben blev i april forsynet med grupper af sofaer og lænestole af samme type som på lærerværelset.

En klasse ved gruppearbejde i skolens bibliotek.

af dimittenderne, talte på forældrenes vegne. Talen bringes andetsteds i bladet.

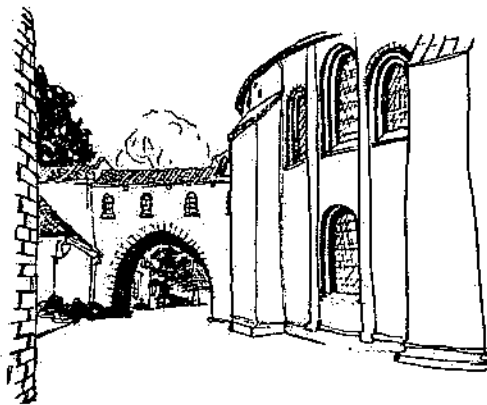
Student *Anders Pedersen* rettede en tak til Roskildenser-Samfundet for festen. Vi fester, fordi vi har haft tre dejlige år sammen, sagde han. Nu er vi ikke mere privilegerede og kan ikke forvente at få en lederstilling lige med det samme, men må indstille os på en selvrealisering. Han sluttede med at udbringe en skål for rektor og *Døssing*.

To gange i aftenens løb underholdt trioen „Han, hun og ham“, der i dagens anledning var udvidet til „og os“.

De unge mennesker var meget dygtige og gjorde stor lykke med deres afvekslende program.

Før man gik ind i salen til kaffebordene, takkede *Peter Hartmann* rektor, fordi festen, der som sædvanlig var arrangeret af skolen og Roskildenser-Samfundet i fællesskab, måtte foregå på skolen, som dannede en herlig ramme om denne aften for de unge.

Senere blev der danset, og ind imellem kunne man hygge sig i gården og forfriske sig i baren med øl og sodavand.

Tale ved dimittendfesten på Katedralskolen den 20. juni 1970

Jeg så i torsdags et hold nyudklækkede studenter, som jeg – for første gang i min tilværelse – havde et personligt forhold til.

Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg havde forestillet mig om denne begivenhed og dens forløb, men da jeg var skoledreng, var Flemming-bøgerne, som flere erindrer, den tids bestseller, og derfra husker jeg, som det var igår, det feststemte billede af studenterne, som forfatteren beskrev: grønne træer, bagende sol og blå himmel, og der var også plads til et glimt af det dejlige Øresund – uden forureningsassociationer!

Studenterne selv havde rød-hvide huer, der sad kækt på snur på det lyse hår. Pigerne havde yndige hvide kjoler, og den nye smoking klædte drengenes atletiske skikkelser.

Hovedpersonerne, Inger og Flemming, fik et djærvt håndtryk ved translokationen af den prægtige, hvidhårede rektor og havde svært ved at holde tårerne tilbage ved den endelige afsked med skolen og dens lærere.

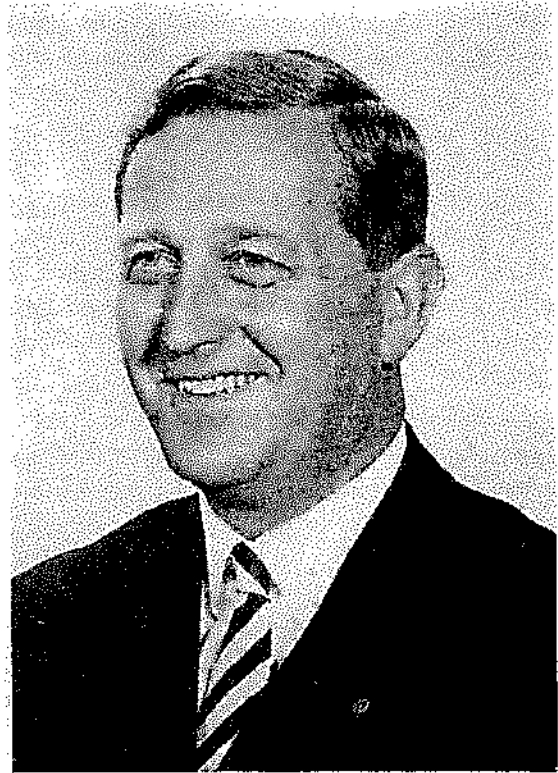
Joh, det var farver, fest, følelser og fornemmelser for alle pengene!

Af en eller flere grunde passede nutiden ikke til fortiden. Vejret og naturen levede ganske vist op til forventningerne, men ellers var situationen næsten som i en Western-film, fyldt med langskæggede seje cowboys, indianerpiger og andre heltinder i fodsides kjoler, frisk smidt ned fra sadelknappen.

Følelserne og fornemmelserne, der svarede til den sidste skoledag, er det sandsynligt, at disse studenter også havde à la de førstnævnte, men det lykkedes dem at skjule dem bedre!

Reaktionen på oplevelsen blev et erindringsbillede fra studenternes første skoledag, den dag hun eller han med et fast greb i forældrenes hænder blev fulgt til den skole, der skulle give barnet mulighed for at få fremmet og udviklet dets anlæg, styrke dets karakter og give det nyttige kundskaber, som lovens begreb så smukt tilsiger.

Det er meget store mål, vore pædagoger og politikere her er blevet enige om, og det er ind-

Erik Carstensen.

lysende, at blandingsforholdet må variere fra skole til skole, fra barn til barn, og at processen ikke kan finde sted uden individuelle og kollektive konflikter. Det viste årets lærer- og elevstrejker tydeligt.

Alligevel skal der ikke herske tvivl om, at alle implicerede parter, stat, skole og hjem, hver har ydet deres yderste, såvel personligt som økonomisk, for at dagens dimittender har kunnet nå en station på den lange vej, der hedder „den livslange uddannelse“, livslang fordi forældelsesfristen i den erobrede viden bliver stadig kortere, og vor viden derfor stadig må føres á jour, for at vi kan fungere i vor dynamiske samfund.

I dagens økonomiske debat er uddannelses- og kulturpolitikken blevet meget betydningsfulde programpunkter på tværs af alle partiskel. Sigtet er tydeligvis at hjælpe den enkelte til en

kulturel udvikling, så tilværelsen bliver mere meningsfyldt og giver ham lejlighed til at realisere de åndelige muligheder, der ligger gemt i ethvert menneske.

Vi må inderligt håbe for årets dimittender, at det er lykkedes vort demokratiske samfund og dets organer, først og fremmest skolen, at skabe de ønskede muligheder for deres selvudfoldelse, at de har lært at vurdere selvstændigt og kritisk, og at de har lært at skønne på den frihed, de har, til at mene hvad de vil i vort demokrati – modsat diktaturet. Men dette betyder ikke, at der er total frihed for ethvert individ, for det er utopi. Et samfund kan ikke bestå, medmindre dets medlemmer tager hensyn til hinanden; ellers trues dets eksistens indefra!

Hvorledes et menneske skal leve, må det i sidste instans selv finde ud af og selv have ansvaret for. Hvorledes vort samfund skal leve og handle, må vi alle i fællesskab finde ud af og have ansvaret for. Bag denne tankegang ligger hverken den forestilling, at flertallet skulle have ret, eller at den jævne mand rammer det rigtige, lige som den blinde høne der finder et

guldkorn. Nej, der ligger i det den gamle sokrateske forestilling, at man altid bør prøve sig selv og sine handlinger, og at dette kun kan ske i samtale med andre, enten det er i familien, skolen, blandt naboer eller på arbejdspladsen. Og i dette fællesskab er de mest værdifulde ikke specialisterne – vor tids teknokrater – men derimod de mænd og kvinder, der ved noget om, hvad menneskeliv er, fordi de i stort og småt har levet med som anstændige mennesker.

Og med fare for at få på hattepulden eller på frakken af vore dimittender med tidens ungdomsoprør in mente, vil jeg alligevel håbe for dem, at de i deres fremtidige skaben må have for øje, at tro og viden nok er kræfter, livet behøver, men i ham, der tvivler, i ham er der vækst!

I håbet om, at Roskilde Katedralskoles lærerkollegium har formået at indprente også denne læresætning i vore dimittender, vil jeg foreslå, at vi – forældre som elever – udbringer et kraftigt leve som tak for den uselviske indsats, de har ydet for vore børn i den nu afsluttede skoletid.

Erik Carstensen.

Dimittenderne 1970

A nysproglig linje

*Lena Urup Andersen
Alice Berner
Bente Borre
Merete Bro-Jørgensen
Peter Busch-Larsen
Birthe Brandt Christensen
Karl Erik Uldahl Gjelstrup
Susanne Marie Hansen
Maj Britt Birk Henriksen
Thorke Hyllested
Bodil Ørnemose Jensen
Jesper Terpager Juul
Niels Karsten Agnér Kristiansen
Bodil Nielsen
Helga Pedersen
Kaj Bo Poulsen
Carsten Qvist
Gert Lennart Tiplady*

klassisk-sproglig linje

Dorte Lisbeth Andersen

B nysproglig linje

*Inga Helene Andersen
Helen Dahl
Dorthe Merete Fehrenkamp
Anne Tine Munk
Jesper Svarre Nielsen
Birgit Højer Pedersen
Ilse Pedersen
Jette Susanne Pedersen
Bente Steen Petersen*

klassisk-sproglig linje

*Jørgen Østergaard Andersen
Lise Nyborg Hansen
Else Margit Houggaard
Torben Vilhelm Pedersen
Marianne Svander*

musiklinje

*Jørgen Blomqvist
Kirsten Aulund Frandsen*

Inger Birgitte Holm
Tove Nygaard Jensen
Susanne Nielsen
Jacques Perret-Gentil
Grethe Aagaard

C

nysproglig linje

Anè Marie Lyder Andersen
Tove Vibborg Andersen
Jeppe Asbjørn Carlsen
Hanne Christiansen
Kirsten Engholm-Pedersen
Eva Hallgren
Birte Vestergaard Hansen
Susanne Henriksen
Doris Inge Jensen
Kåre Hultman Jensen
Lone Kolter Jensen
Pia Anne Elisabeth Johansen
Susanne Boje Madsen
Ena Ørum Mogensen
Lene Mortensen
Jørgen Kongskov Olsen
Steffen Mariager Pedersen
Lars Skov
Lillian Aaberg

klassisk-sproglig linje

Ellen Tove Christiansen
Bo Dilling Hansen
Ayoe Vibeke Rønlov

D

nysproglig linje

Anne Marie Gottlieb
Birthe Margrethe Hansen
Vibeke Hansen
Johnny Dan Henriksen
Anne-Marie Nygaard Jensen
Birthe Jensen
Hans Jørgen Winther Jensen
Lone Trads Jensen
Susanne Nybo Jensen
Ingrid Mols-Petersen
Agnethe Nielsen
Anne Jessen Nielsen
Annelise Nielsen
Lone Marie Sønderkov Pedersen
Susanne Blaje Randrup
Ruth Seiding

klassisk-sproglig linje

Karen Pedersen
Hanne Lise Rathmann

V

matematisk-fysisk linje

Brita Barbara Andersen
Hans Andersen

Inger Birgitte Beck
Nils Langergaard Bitsch
Per Boelskifte
Gitte Druedahl
Flemming Jørgensen
Torben Leif Nielsen
Kim Nilausen
Anders Johannes Pedersen
Helle Kåthe Pedersen
Steen Rabbek Petersen
Helge Rasmussen
Johan Christian Selmer
Willy Lehmann Weng

matematisk-naturfaglig linje

Kirsten Margareta Bakman
Christian Bendix
Regitze Henriette Bjørn
Birgitte Hansen
Hanne Nielsen
Birthe Nyhuus
Vibeke Marie Skousen Pedersen
Henning Skaaby

X

matematisk-fysisk linje

Inger Bach
Niels Lion Berendt
Henrik Carstensen
Poul Bjerager Christiansen
Jan Ole Moldrup Danielsen
Hans Erling Døssing
Sten Tronæs Frandsen
Bue Gyldenkerne
John Brinch Houborg
Klaus Bjørn Jensen
Lone Anette Tidsvilde Johannessen
Ole Theill Knudsen
Elsie Højgaard Nielsen
Flemming Wendelboe Nielsen
Svend Aage Rabr

matematisk-naturfaglig linje

Roland Dalsgaard Andersen
Helene Wisbeck Gottlieb
Margit Stavnsbjerg Henriksen
Berit Højlund
Lis Gerda Nielsen
Per Egon Nielsen
Steen Egholm Pedersen
Henrik Stougaard Petersen

Y

matematisk-fysisk linje

Flemming Peter Andersen
Niels Erik Clausen
Jens Jørgen Hansen
Preben Friis Hansen
John Henriksen
Bent Frode Jensen

Bent Schwartz Jensen
Flemming Harry Jensen
Lars Skytte Jensen
Lone Marianne Jensen
Linda Bruhn Jørgensen
Mogens Gorm Larsen
John Skjoldby Petersen
Poul Rasmussen
Uffe Ougaard Sørensen
Jes Heilmann Worre

matematisk-naturfaglig linje

Niels Helge Christiansen
Hanne Valter Jørgensen
Lena Lisbet Roug Kristensen
Erik Munk
Birgitte Wolffbechel Nilsson
Anne Dorthe Nissen
Hans Peter Vinther

Z

matematisk-fysisk linje

Lars Find Andersen
Torben Mogens Andersen
William Krogh Andersen
Finn Primdahl Brodersen
Lisbeth Christensen
Anders Dyrrelund
Peter Rolmer Hansen
Hans Jørgen Mandrup Hylleberg

Anders Thanning Jensen
Jørgen Løvgreen Nielsen
Aage Reinhold Nielsen
Jørn Alex Olsen
Anne-Merete Pedersen
Gunver Krarup Rasmussen
Lone Rasmussen
Hans Jørgen Sivertsen
Kristian Stenlov
Andreas Heriel Wulff

matematisk-naturfaglig linje

Christian Malling Jensen
Klaus Peter Helsøe Jensen
Steen Hedegaard Madsen
Ulrik Bondo Madsen
Ingrid Hedeager Matthiesen
Jens Poul Strømsbølt
Ole Thy Sørensen
Per Aage Andersen
Anette Hassing Christensen
Charlotte Sevelsted Ebbesen
Christian Marc Greiersen
Morten Greve
Lars Vallø Hansen
Lisbeth Ahlgren Jensen
Aase Bømler Langgaard
Eva Larsen
Eddie Olsen
Sonja Kofod Pibll
Michael Thøgersen

Samarbejde med Quid Novi

I skolens årsskrift omtaler redaktøren af „Quid Novi“ et eventuelt samarbejde med „Roars Kilde“.

Initiativet hertil kom fra Roskildenser-Samfundets unge bestyrelsesmedlemmer. Der blev indledt forhandlinger og udvekslet ideer med „Quid Novi“s redaktion, men desværre løb det hele ud i sandet. Vi tilbød endda fire sider i „Roars Kilde“, hvor de unge kunne skrive for de unge årgange, men det eneste, der kom ud af det, var nedenstående lille artikel af en af sidste års amerikanske stipendiater.

KONTRAST

Arcadia, California, okt. 1968.

Efter skoletid mødtes jeg i et klasseværelse med andre elever og et par lærere for at diskutere „generationskløften“. Det kunne altså

ikke løses. Vi var 30 stykker om det. De ældre deltagere kunne ikke forstå, hvorfor eleverne stadigvæk var utilfredse, eftersom deres forældre havde givet dem alle de materielle goder. Mælkekampen idag i spisefrikvarteret blev der også talt om. Kay Cohen fik en karton mælk i hovedet og mælk ned ad ryggen, da hun var lige midt i en sandwich. Så tog vi de 2 eller 3 km hjem fra skolen i forskellige „amerikanske“ biler. Jeg nåede at hilse på min mor, at give hende besked om, hvor jeg skulle hen den aften, og at klæde om til bukser i løbet af 4 minutter. Mine brødre legede i gaden, som om de spillede ishockey (i 30° varme). Jeg kørte med det samme op til „Bob's Big Boy drive-in“ for at få en hamburger og en coke med nogle kammerater. Vi kørte til skolen for at være skrigende tilskuere til en basketball kamp og så til en lille fest bagefter. Da jeg endelig kom hjem, var familien gået i

seng. Jeg læste lektier til kl. 1. Det hele gik ind ad det ene øre og ud af det andet. Sådan er en almindelig hverdag for en amerikansk „High school“ elev.

Vigersted, Danmark, april 1970.

Idag fik vi bordtennis nede i kælderen – det blev der talt 10 minutter om til morgensang. Klimaet er meget spændende dernede. Jeg kørte med bussen en halv time hjem til landevejen. Jeg begyndte at cykle mod gården, da solen brød frem igennem skyerne. Det var så varmt og stille, at jeg pludselig fik lyst til at cykle op ad bakkerne i stedet for at trække. Jeg gik ud i kostalden for at se den kalv, der

hedder Sue (den blev født på min fødselsdag). Familien samledes for at drikke eftermiddagskaffe og sludre ganske roligt i en halv time. Far begyndte at pløje idag, og han strålede som en lille sol. Jeg kommer nok til at savne Danmark meget.

„If you smile at me, I will understand, cause that is something everybody does in the same language“.

AFS-stipendiat *Sue Justin*.

„Roars Kilde“ giver imidlertid ikke op, men håber meget på et samarbejde på en eller anden måde i fremtiden.

KILDEKALK

Sekretær og detektiv.

Mån alle de jubilarer, der får en opfordring til at komme til festen hvert år i november, egentlig er klar over, hvordan foreningen finder frem til hele årgangen. Prøv engang at læse jubilارlisten her i bladet. Det er ikke så få navne og navneforandringer og adresser, det drejer sig om. Medlemmerne er det ikke svært at finde. De står i medlemslisten; men alle de andre er det et hestearbejde at lokalisere.

Foreningens sekretær, *Inge Winther*, optræder i ordets egentlige forstand som detektiv. Hun skyer ingen anstrengelser, skriver til folkeregistre, som henviser hende til andre folkeregistre, ringer til vildtfremmede mennesker, som kan formodes at vide noget om den eftersøgte, og bruger en masse tid og penge til telefon og porto.

Det kan bestyrelsen – og alle jubilarerne – ikke være hende taknemmelige nok for, men det ville unægtelig hjælpe hende meget, hvis jubilarerne selv henvendte sig til hende, eventuelt også for at melde sig ind.

Da ikke-medlemmer af gode grunde ikke læser dette, vil vi bede jubilerende medlemmer om at henvende sig til deres klassekammerater og på den måde spare vores sekretær for en masse arbejde.

Skolens historie.

Der er 175 eksemplarer tilbage af „Roskilde

Katedralskoles Historie“. Bogen koster 30 kr. og kan bestilles hos sekretæren, fru Inge Winther, Skomagergade 3, Roskilde.

Jubilarer.

Roskildenser-Samfundet har i år en 70-års studenter-jubilær, to 65-års studenter-jubilarer, tre 60-års studenter-jubilarer og tre 60-års realist-jubilarer. Vi håber at se dem alle til festen i november.

Studie- og uddannelsesfonden.

Ansøgninger om lån fra Roskildenser-Samfundets studie- og uddannelsesfond stiles til bestyrelsen og sendes til legatudvalgets formand, lektor *Svend Johannsen*, Allehelgensgade 13, 4000 Roskilde. Der kan ydes lån til studerende straks ved studiets begyndelse og til skolens elever. Nærmere oplysninger fås hos lektor *Johannsen*. Legatudvalgets andet medlem er advokat *Mogens Røest-Hansen*, Roskilde.

Stiftelses- og jubilarfesten.

Lørdag d. 7. nov. kl. 18 er der fest for jubilarer og medlemmer på Hotel Prinsen i Roskilde. Prisen for middagen er 70 kr. iberegnet vin, kaffe og serveringsafgift.

Husk tilmelding!

Påklædning: festdragt eller hvad man synes er passende til lejligheden.

Forsidebilledet.

For to år siden bragte Roars Kilde et billede af Margrethe-spiret i flammer. Nu er det heldigvis genopbygget, og tegningen viser kæmpekranen lige i det øjeblik, da den sætter spiret på plads. Domkirken har igen sin sædvanlige silhouet, og så kan vi bare gå og vente på, at taget og spiret atter „grønnes“.

Brev fra Kuala Lumpur.

Roskildenserne breder sig åbenbart efterhånden over hele jordkloden. Sidste år fik vi et brev fra Australien, og i år har vi fået et fra Malaysia. Det er fra *Birger Christensen*, st. 1944: For få dage siden fik jeg „Roars Kilde“, selv om det var sendt til en forkert adresse. I fremtiden brug venligst følgende adresse: No. 5E, Jalan Hale, Kuala Lumpur, Malaysia. Dette er min kontoradresse, der er den mest sikre for forsendelser. Min privatadresse er: No. 1 Lorong Kota Satu, Lake Garden, Kuala Lumpur. Telf. 81779.

Jeg blev lidt ærgerlig, da jeg var hjemme på et kort forretningsbesøg i år og hørte, at en god roskildenserven havde været på besøg i Kuala Lumpur uden at vide, at jeg boede her. Et airconditioneret dobbeltværelse står altid til rådighed for enhver roskildenser, der kommer på disse kanter.

Jeg håber, at I havde en god novemberfest. Som sædvanlig blev jeg snydt for en jubilæumsfest, men var dog heldig med en forretningsrejse, der faldt sådan, at jeg var med til translokationen på den nye skole og en frokost sammen med andre 25-års jubilærer. Det er da en dejlig skole, man har fået bygget, og så kan man sidde komfortabelt. *Birger.*

Til alle slags jubilærer.

Hvert år den første lørdag i november holder Roskildenser-Samfundet fest for 25-, 40-, 50-, 60- og 65-års jubilæarerne. Der har sågar nogle gange været en 70-års jubilær med til festen. Men hvorfor egentlig vente med at jubilere i 25 år? Man kan da lige så godt jubilere, når det er 10, 15, 20 eller 30 år siden, man forlod skolen. Prøv at tænke over det og sæt klassekammerater stævne lørdag den 7. november kl. 18 på Hotel Prinsen i Roskilde.

Samtidig med dette nummer af „Roars Kilde“ kommer den nye medlemsliste, hvor man let kan finde frem til sin årgang – hvis de da er medlemmer! Er der nogen, som ikke er medlemmer, men kunne tænkes at ville være det, så prøv at opfordre dem til at melde sig ind. Det er ikke nogen dyr fornøjelse, og man opnår to ting, nemlig at bevare kontakten med skolekammerater medvirke til at holde foreningens økonomi vedlige. Pengene bruges bl. a. til vores lånevirkosomhed til unge studerende, som trods Statens Uddannelsesfond godt kan bruge en håndsrækning fra anden side i starten. Prøv altså at finde frem til nogen, som kunne tænkes at ville melde sig ind i Roskildenser-Samfundet. Når de henvender sig til sekretæren, fru Inge Winther, Skomagergade 3, Roskilde, får de samtidig med indmeldelsen tilsendt sidste nummer af „Roars Kilde“.

Nyt initiativ.

For at skabe lidt mere liv i foteningen og for at styrke forbindelsen medlemmerne imellem, har bestyrelsen for RS tænkt sig at starte et nyt arrangement, kaldet frokostmøder.

D.v.s. at de medlemmer, som har tid og lyst, mødes én gang om måneden på et nærmere aftalt sted og spiser frokost sammen, hvorefter alle går tilbage til deres respektive arbejde igen. Altså en ganske utvungen mødeform uden noget fastsat program; det eneste, man kan være nogenlunde sikker på, er at møde gamle RKS-elever.

Fordelene ved denne ide er mange. Dagen for frokostmødet skal altid være den samme, f. eks. den første fredag i hver måned. Sted og tidspunkt altid det samme, ingen tilmelding, man kommer, hvis man kan og vil.

Den eneste ulempe er, at bestyrelsen ikke ved, om der er nogen interesse for ideen, da medlemmer og bestyrelse så at sige aldrig mødes, (hvilket der nu skulle blive mulighed for). Derfor anmodes interesserede om at sende forslag om tid og sted til nedenstående adresse. Andre gode ideer og forslag modtages selvfølgelig også, for vi vil gerne høre, om medlemmerne er der endnu.

T. Alexander Crone, st. 1967,

Aaboulevarden 5, 4. sal, 1960 Kbhvn. K.

Nyt fra skolens årsskrift

Det audio-visuelle materiel.

Som alle nye skoler er Roskilde Katedralskole blevet forsynet med et omfattende audio-visuelt materiel: båndoptagere, overhead projectors i et ikke ringe omfang, episkoper, diaskoper og filmapparater, dog endnu ikke internt TV – ønsket om et sådant anlæg vil nok inden længe trænge sig på.

På ét punkt var der fejlprojekteret. Et sproglaboratorium, bestående af 14 individuelle pulte med båndoptagere, men uden centralstyring fra en lærerpult, viste sig ikke at være tilstrækkelig funktionsdygtigt. Derfor har undervisningsministeriet nu givet grønt lys for, at det udskiftes med et regulært sproglaboratorium med 24 bokse.

Det skulle stå klar efter sommerferien og vil formentlig blive til megen nytte, ikke blot i sprogundervisningen, men også i andre fag som indlæringsstudie.

Eleverne.

I august 1969 startede vi med i alt 26 klasser: otte 3. g'er, ni 2. g'er og seks 1. g'er samt tre realklasser.

For første gang havde eleverne i 2. g valget mellem musik og formning. De fordelte sig med nogenlunde halvdelen til hvert af fagene, men meget ujævnt i de enkelte klasser, hvorfor en del af formningsundervisningen måtte skubbes hen efter kl. 14.

Morgensamlingen.

Et udtryk for ønsket om at etablere et bedre samarbejdsklima på skolen er morgensamlingerne, der hver dag kl. 9 har afløst tidligere tiders morgensang. Der synges stadig – når der er tid til det, men det er der ikke så tit. Morgensamlingen er lagt an som et frit forum, hvor enhver, der ønsker det, kan få ordet. Og det har der været umådelig rift om at få. Tit har man måttet stå i ugelang kø for at komme til mikrofonen i festsalen.

Her har de kritiske uden nogen form for censur fået afløb for, hvad de havde på hjerte. Undertiden i en meget aggressiv form, undertiden

vittigt afvæbnende. Brandtaler og anden slags taler har afvekslet med optrin på scenen, musikalske indslag, en lille film o.s.v. Skolens ledelse har jævnlig måttet stå for skud, forsvar er blevet etableret, men der er også blevet lyttet med positiv vilje til at lære af kritikken. De utilfredse har næppe ladet sig stille tilfreds af de reformer, som er spiret frem af disse morgensamlinger; for den skole, nogle drømmer om, har vi ikke kunnet realisere. Ville næppe heller have været i overensstemmelse med det berømte tavse flertal, om vi havde kunnet. Og for resten var dette tavse flertal ikke nær så tavst ved årets slutning som i begyndelsen. Vi har ved disse daglige korte samvær fået et indtryk af, hvor det dog kribler og krabler på ungdomsfronten. Og det er der grøde i.

Juleafslutningen.

Gennem mange år har vi holdt juleafslutning i domkirken. I år var den henlagt til vor egen festsal. I et musikprogram, hvis enkeltheder er omtalt under afsnittet „Musiklivet“, og som yderligere omfattede nogle fællessalmer, var der arrangeret en række indslag. Rektor talte kort og læste juleevangeliet fra Lukas i Peter Schindlers oversættelse. Elever fra 2. g fremførte under adjunkt Lumbolts instruktion en dramatisering af „Den lille pige med svovlstikkerne“, tre amerikanske stipendiater gav et fornøjeligt billede af deres jul med en absolut naturtro Father Christmas, og lektor Bendix læste Villy Sørensens „Soldatens juleaften“.

Det viste sig, at der også i de nye omgivelser kunne holdes en både smuk og indholdsrig juleafslutning.

Musiklivet.

Ca. 125 elever har under ledelse af musiklærerne deltaget i det frivillige muskarbejde.

Gennem hele skoleåret har dette omfattet korsang, orkesterspil, blæserensemble og blokfløjteensemble.

Den 12. april deltog lille kor i finalekoncerten i Danmarks Radios landskonkurrence for ungdomskor og blev nr. 1 i A-rækken.

Quid Novi.

Quid Novi har i år fuldendt sin 27. årgang. Også i år har bladet bragt forskellige former for artikler og andre indlæg i relation til den daglige debat på skolen. Dette år synes dog at skulle føre Quid Novi ud i en mere organiseret form, idet vi, medens dette skrives, ligger i forhandlinger med de øvrige skolebladsredaktioner landet over om at skabe en organisation, der både skulle medføre økonomiske og kvalitetsmæssige fordele for de enkelte blade. Vi håber også herigennem at kunne skabe mere intim kontakt gymnasieskolerne imellem. Endvidere ligger vi inde med et tilbud fra Roskildenser-Samfundet om samarbejde, så gamle elever ad den vej kan få bedre kontakt med skolen.

Den kunstneriske udsmykning.

I centralgarderoben er opsat to keramiske arbejder af *Birte Weggerby*, det ene en gave fra skolens boghandler, det andet bekostet af elever og lærere.

Fra læge *Marie Louise Bindslev*, Viborg, har skolen modtaget to smukke malerier af *H. Tauber* (Katedralskolens rektor 1787-1808) og dennes hustru. De har fået plads på lærerværelset.

Fra Ny Carlsbergfondet modtog vi i april, efter at direktionen havde set skolen, meddelelse om, at man havde skænket den et maleri af *Arne L. Hansen*: „Fra værket i Holmegaard“. Det hænger på den østlige endevæg i centralgarderoben.

Kontingentet

Årskontingentet er stadig 20 kr. for alle medlemmer med undtagelse af de sidste 8 årgange, som skal betale 10 kr. Livsvarige medlemmer betaler 300 kr. en gang for alle.

Medlemmerne bedes snarest benytte det indlagte indbetalingskort. Hvis nogen har lyst til at sende et bidrag til studie- og uddannelsesfonden, kan det ske samtidig med kontingentindbetalingen.

Jubilarer, der ikke er medlemmer af Roskildenser-Samfundet, kan blive det ved at indbetale 20 kr. på det vedlagte indbetalingskort. Anfør venligst afgangsåret og eksamen (student eller realist).

Roskildenser-Samfundets livsvarige medlemmer bedes ikke betragte indbetalingskortet som en

opkrævning. Kortet lægges af praktiske grunde i samtlige kuverter. Der er jo også den mulighed, at livsvarige medlemmer vil være med til at støtte studie- og uddannelsesfonden.

Alle henvendelser til Roskildenser-Samfundet skal sendes til sekretæren:

Fru Inge Winther,

Skomagergade 3, 4000 Roskilde.

Husk at sende besked om adresseforandringer.

Roskildenser-Samfundet

Regnskab for tiden 1. august 1969 til 31. juli 1970

A. Kasseregnskab

Driftsfonden

Beholdning 1. august 1969	kr.	5.597,94	
<i>Indtægter i regnskabsåret:</i>			
Kontingenter	kr.	18.364,18	
Ahlefeldts legat	kr.	547,30	
Salg af bøger	kr.	480,00	
Renter af bankkonti og giro	kr.	367,32	
Diverse indtægter	kr.	880,00	kr. 20.638,80
			<hr/>
			kr. 26.236,74
<i>Udgifter i regnskabsåret:</i>			
Jubilæumsfesten 1/11-1969	kr.	2.390,45	
Dimittendfesten 20/6-1970	kr.	1.683,43	
		<hr/>	
		kr. 4.073,88	
Overskud fra festen for de unge 11/4-70	kr.	362,24	
		<hr/>	
		kr. 3.711,64	
Roars Kilde	kr.	9.540,36	
Gaver etc.	kr.	465,00	
Administration	kr.	2.208,26	
Roskildenser-Samfundets legat	kr.	500,00	kr. 16.425,26
			<hr/>
Beholdning 31. juli 1970	kr.	9.811,48	

Waldemar Oxholms legat

Sparekassebeholdning 1. august 1969	kr.	20,83	
Renter af do.	kr.	2,61	
Renter af obligationer	kr.	140,00	
		<hr/>	
Gebyr	kr.	12,00	kr. 163,44
Legatportion	kr.	100,00	kr. 112,00
		<hr/>	
Beholdning 31. juli 1970	kr.	51,44	

Holger Rørdams legat

Sparekassebeholdning 1. august 1969	kr.	35,35	
Renter af do.	kr.	3,57	
Renter af obligationer	kr.	110,00	
		<hr/>	
		kr. 148,92	
Legatportion	kr.	100,00	
		<hr/>	
Beholdning 31. juli 1970	kr.	48,92	

Overlæge Sjøbergs boglegat

Sparekassebeholdning 1. august 1969	kr.	676,65	
Renter af do.	kr.	45,79	
Renter af obligationer	kr.	200,00	
Beholdning 31. juli 1970	kr.	922,44	

B. Formueregnskab

GRUNDFONDEN:

Præmieobligationer:

5 stk. 1948 blå á kr. 50,-	kr.	250,00	
5 stk. 1959 grønne á kr. 50,-	kr.	250,00	
50 stk. 1962 gule á kr. 10,-	kr.	500,00	kr. 1.000,00

DRIFTSFONDEN:

Postkonto 7150	kr.	741,17	
Roskilde Landbobank B 817732	kr.	8.602,51	
" " D 104728	kr.	69,75	
Kontant beholdning	kr.	398,05	kr. 9.811,48

Waldemar Oxholms legat:

Roskilde Sparekasse 02-66980	kr.	51,44	
4.000 kr. 3½ % Ny jyske Købstad Kreditforening 9. s. ...	kr.	4.000,00	kr. 4.051,44

Holger Rørdams legat:

Roskilde Sparekasse 03-05530	kr.	48,92	
2.000 kr. 4 % Danske Statslån 1987	kr.	2.000,00	
500 kr. 6 % Østifternes Kreditforening 15/4	kr.	500,00	kr. 2.548,92

Overlæge Sjøbergs boglegat:

Roskilde Sparekasse 05-25874	kr.	922,44	
5.000 kr. 4 % Østifternes Kreditforening 16/1	kr.	5.000,00	kr. 5.922,44

HOLGER RØRDAM   PETER HÅRTMANN   MOGENS RØEST-HANSEN
INGE WINTHER   CARINA ANDERSEN-ROSENDAL   SVEND JOHANNSEN
BIRTHE JUUL   GRETE SIECK   ERIK CARSTENSEN   ESKILD JENSEN
ALEXANDER CRONE   SVEND BERTHELTSEN   METTE BUNDGAARD

Undertegnede har gennemgået regnskabet for grundfonden og driftsfonden, Waldemar Oxholms legatregnskab, Holger Rørdams legatregnskab, overlæge Sjøbergs boglegatregnskab for året 1969/70 med tilhørende bilag og ikke fundet anledning til nogen bemærkning.

Størrelsen af kontingentrestancer er ikke konstateret. De anførte obligationer, indlånsmidler og beholdninger er til stede.

Roskilde, den 31. august 1970.

ESBEN JOHANNSEN

H. C. BECK

Studie- og uddannelsesfonden

Driftsregnskab

for året 1. august 1969 til 31. juli 1970.

INDTÆGT

Indvundne renter:		
af obligationer	kr.	655,00
af sparekassebøger	kr.	1.242,44
af udlån.....	kr.	2.922,33
Bidrag fra kontingentbetalere	kr.	500,00
	kr.	<u>5.319,77</u>

UDGIFT

Administration	kr.	500,00
Kurstab på obligationer	kr.	787,50
Overskud	kr.	4.032,27
	kr.	<u>5.319,77</u>

Status pr. 31. juli 1970

AKTIVER

Kassebeholdning:

indestående på sparekassebøger		
konto 02-80105	kr.	20.978,89
konto 00-01241	kr.	1.617,77
		<u>kr. 22.596,66</u>

A. P. Andersen og busvirus mindefond:

Roskilde Sparekasse 06-59572		
indestående pr. 1/8 1969.....	kr.	11.094,17
tilskrevne renter	kr.	825,27
		<u>kr. 11.919,44</u>

Obligationer:

1.000 kr. 4½ % Østift. Kreditf. 13. s. - kurs 74	kr.	740,00
7.000 kr. 4 % Østift. Kreditf. 16/1 - kurs 47½	kr.	3.325,00
5.000 kr. 4 % Ny jydsk Købst. Kreditf. 9. s. - kurs 57	kr.	2.850,00
2.000 kr. 4 % Dansk Statslån S 1987 - kurs 61¼	kr.	1.225,00
1.000 kr. 5 % Østift. Kreditf. 15/2 - kurs 54½	kr.	545,00

Studielån:

Saldo 1/8 1969	kr. 106.408,34	61 lån	
Betalt afdrag	kr. 14.316,66	8 lån	
	kr. 92.091,68	53 lån	
Nye lån	kr. 6.000,00	3 lån	
	kr. 98.091,68	56 lån	kr. 98.091,68
			<u>kr. 141.292,78</u>

PASSIVER

Formue pr. 1/8 1970	kr.	137.260,51
Overskud i regnskabsåret	kr.	4.032,27
	kr.	<u>141.292,78</u>

Rigtigheden af foranstående regnskab med status attesteres. Aktiverne er tilstede.

SPAREKASSEN FOR ROSKILDE BY OG OMEGN, den 3/9 1970

K. HENKER

J. SVARRE NIELSEN

A. CHRISTIANSEN

INDHOLD

Indvielse af den nye skole	1
50 år efter	3
Gamle Hroar-protokoller	6
Akademikerkonflikten	8
Generalforsamlingen	11
Stiftelses- og jubilarfesten	13
Tempora mutantur	13
Jubilarlisten	15
Festen for de sidste seks årgange	18
Translokationen	19
Dimittendfesten	21
Tale ved dimittendfesten	23
Dimittenderne	24
Samarbejde med Quid Novi	26
Kildekalk	27
Nyt fra skolens årsskrift	29
Kontingentet	30
Regnskabet	31

ROARS KILDE

Udgivet af Roskildenser-Samfundet
Redaktør: Carina Andersen-Rosendal
Vesterbrogade 71
1620 København V.

Tryk: Fair-Print as, Roskilde